

VÄRMDÖ KOMMUN

BUP 2 Delårsrapport 2017

Kvartal 2 2017

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsen	3
1.1 Sammanfattning	3
1.2 Ekonomiskt resultat för nämnden	3
1.3 Ekonomisk analys och prognos 2017	4
1.4 Viktiga händelser första halvåret 2017	5
1.5 Måluppföljning	6
1.6 Uppdragsuppföljning	24
1.7 Sammanställning av investeringar	28
1.8 Bilagor	28
2 Politisk ledning	28
2.1 Ekonomiskt resultat	28
2.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	28
3 Politiska projekt	29
3.1 Ekonomiskt resultat	29
3.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	29
4 SALS/SEU	29
4.1 Ekonomiskt resultat	29
4.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	30
5 Fastigheter KS	32
5.1 Ekonomiskt resultat	32
5.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	32
6 Storstockholms Brandförsvärsförbund	32
6.1 Ekonomiskt resultat	32
6.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	32
7 Plan, mark och exploatering	33
7.1 Ekonomiskt resultat	33
7.2 Ekonomisk analys och prognos 2017	33
7.3 Åtgärder vid avvikelse/Effektiviseringsåtgärder	34
7.4 Viktiga händelser första halvåret 2017	35
7.5 Utmaningar och planer för 2017	35
7.6 Nyckeltal med kommentar och analys	36

1 Kommunstyrelsen

1.1 Sammanfattning

Kommunstyrelsen bereder ärenden som beslutas av kommunfullmäktige, ansvarar för den ekonomiska förvaltningen, verkställer kommunfullmäktiges beslut och fullgör de uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till styrelsen. Kommunstyrelsen övervakar att planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt.

Kommunstyrelsens budgetuppföljning för första halvåret avser, utöver kommunstyrelsen, verksamheter inom politisk ledning, sektorn för administration, ledning och service, sektorn för ekonomi och uppföljning, fastigheter KS, Storstockholms brandförsvar, kommunstyrelsens planutskott samt plan, mark och exploatering.

Kommunstyrelsen redovisar per juni ett budgetöverskott om 15,3 mnkr beroende bl a på ännu ej inanspråkta projektmedel, utnyttjad reserv för avställda lokaler samt av högre OH-intäkter. Årsprognosen beräknas visa ett överskott om 11,3 mnkr. Budgetöverskottet förklaras främst av att en del av kommunstyrelsens fleråriga projektmedel inte kommer att förbrukas under 2017.

Kommunstyrelsen är Värmdö kommuns personalmyndighet. Per sista juni 2017 hade kommunen 2334 tillsvidareanställda. Av dessa var 1821 kvinnor och 513 män. Visstidsanställda var 280 personer (184 kvinnor och 96 män).

Kommunstyrelsen har antagit sex effektmål för 2017. Fyra av effektmålen bedöms vara uppfyllda eller delvis uppfyllda. Ett effektmål kan inte bedömas förrän vid helårsbokslutet medan ett effektmål inte bedöms vara uppfyllt.

1.2 Ekonomiskt resultat för nämnden

Enhet	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
Kommunstyrelsen	61 708	76 974	15 266	163 628	38	152 317	11 311	124 857
Politisk ledning	2 648	2 642	-6	5 284	50	5 284	0	5 532
Politiska projekt	2 822	3 852	1 030	7 704	37	5 704	2 000	5 114
SALS/SEU	27 794	41 356	13 562	92 393	30	76 643	15 750	59 607
Fastigheter KS	6 725	6 764	39	13 529	50	13 529	0	13 405
Storstockholms Brandförsvarsförbund	12 296	12 358	62	24 716	50	24 716	0	24 336
Plan, mark och exploatering	9 424	10 002	578	20 002	47	26 440	-6 438	16 862
Kommunstyrelsens planutskott								

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-55 645	-51 014	4 631	-101 945	55	-103 698	1 753	-113 049
Försäljning	-43 053	-40 677	2 376	-81 269	53	-83 071	1 802	-90 689
Taxor och avgifter	-9 106	-7 419	1 687	-14 839	61	-14 072	-767	-17 275
Hyror och arrenden	-2 304	-2 257	47	-4 514	51	-5 232	718	-2 716
Bidrag (intäkter)	-1 182	-662	520	-1 323	89	-1 323	0	-2 365
Finansiella intäkter								-5

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosa vvikelse	Fg Bokslut
<i>varav interna intäkter</i>	-43 175	-40 637	2 538	-81 190	53	82 992	-164 182	-89 526
VERKSAMHETENS KOSTNADER	117 353	127 989	10 636	265 573	44	256 015	9 558	237 906
Personalkostnader inkl PO	48 982	52 544	3 562	105 688	46	102 790	2 898	93 064
Övriga personalkostnader	3 281	3 813	532	7 737	42	7 406	331	7 280
Köp av verksamhet	22 420	24 424	2 004	48 899	46	51 222	-2 323	49 915
Bidrag (kostnader)	120	198	78	897	13	743	154	1 873
Hyror	6 996	7 189	193	14 378	49	14 378	0	13 984
Övriga verksamhetskostnader	30 959	34 970	4 011	78 277	40	69 114	9 163	61 042
<i>varav oattesterade fakturor</i>	0		0					0
Kapitalkostnader	4 595	4 849	254	9 697	47	10 362	-665	10 748
<i>varav interna kostnader</i>	18 693	22 115	3 422	36 559	51	36 599	-40	34 487
NETTORESULTAT	61 708	76 974	15 266	163 628	38	152 317	11 311	124 857

1.3 Ekonomisk analys och prognos 2017

Prognosens avvikelse mot budget innan planerade åtgärder

Orsak till prognosavvikelse	Belopp (tkr)
Outnyttjad reserv för avställda lokaler	4 000
Högre OH-intäkter	1 800
Lägre Kapitalkostnader	800
En del av budgetmedel avseende nedan nämnda projekt kommer ej att tas i anspråk under året:	
Reserv för oförutsedda händelser	750
Högskolesatsning	2 000
e-arkiv	1 800
e-handel	1 500
Budgetsystem och utveckling av befintliga stödsystem	1 000
Combine	850
Miljömiljon	600
Överenskommelsen	300
Div. utredningsmedel	2 349
PEX, prognosens avvikelse förklaras under avsnittet	-6 438
Totalt	11 311

Kommunstyrelsens driftbudget har justerats enligt kommunfullmäktiges beslut om resultatbalansering från år 2016 samt om revidering av årets driftbudget.

Årsdriftbudgeten har av fullmäktige reviderats med +2,0 mnkr, medel som har överflyttats från investeringsbudget avseende digital agenda. Ej ianspråktaga projektmedel om 9,2 mnkr från 2016 har överförs till 2017.

Kommunstyrelsen redovisar för första halvåret en sammantagen nettokostnad på 61,7 mnkr, vilket ger ett budgetöverskott om 15,3 mnkr. Överskottet hänförs främst till ännu ej ianspråktagna projektmedel.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett budgetöverskott om 11,3 mnkr med hänsyn tagen till det prognostiserade underskottet om 6,4 mnkr inom Plan, mark och exploateringsenheten.

Kommunstyrelsens politisk ledning redovisar per juni en nettokostnad som är i nivån med budgetramen och även årsprognosen beräknas visa ett resultat inom ram.

Politiska projekt knutna till kommunstyrelsen redovisar för första halvåret ett överskott om 1 mnkr. Balansering av projektmedel om 0,5 mnkr från 2016 ingår i årets budget. Budgetöverskottet beror bl a på ännu ej förbrukade avsatta medel avseende bl a Överenskommelsen samt reserven för oförutsedda händelser. Årsprognosen beräknas visa ett överskott om 2,0 mnkr.

Ledning, administration och ekonomi, (SALS/SEU) redovisar per juni ett budgetöverskott om 13,6 mnkr beroende främst på outnyttjad reserv för avställda lokaler, högre OH-intäkter och på ännu ej ianspråktagna projektmedel avseende bl a digital agenda, miljömiljon samt högskolesatsning. Prognosen vid årets slut är preliminärt ett överskott om 15,8 mnkr.

Fastigheter KS redovisar för första halvåret en nettokostnad på 6,7 mnkr, vilket är i nivå med budgetramen. Ett utfall inom ram beräknas till årets slut.

Kommunens nettokostnader för medverkan i Storstockholms brandförsvarsförbund per juni uppgick till 12,3 mnkr, vilket är i nivå med medlemsavgiften. Årsprognosen beräknas visa ett resultat inom budgetram.

Plan, mark och exploateringsenheten redovisar för första halvåret en sammantagen nettokostnad på 9,4 mnkr, vilket ger ett budgetöverskott om 0,6 mnkr. Ett prognostiserat underskott om 6,4 mnkr beräknas till årets slut. Budgetunderskottet är föranlett av bl a felbudgeterade planavgifter samt av felperiodiserade plankostnadsavtal. En detaljerad förklaring till prognosens avvikelse mot budget finns under avsnitt plan, mark och exploatering.

Uppföljning av kostnader och intäkter för Gustavsbergprojektet sker under plan, mark och exploatering. Budgetanslaget finns centralt under finansiering, medlen överförs till projektet periodvis och täcker respektive periods faktiska nettoresultat. Driftkostnaderna per juni uppgick till 2,1 mnkr av dessa har 1,7 mnkr tillskjutits från centrala medel. Helårsprognosen för driftkostnaderna beräknas uppgå till 3,1 mnkr, vilket ger ett budgetunderskott om 1,1 mnkr.

1.4 Viktiga händelser första halvåret 2017

Kommunstyrelsen har under det första halvåret 2017 haft åtta sammanträden, varav två varit extrainsatta för att hantera brådskande ärenden. Sammantaget har cirka 160 ärenden behandlats av kommunstyrelsen under våren. Ett urval av viktiga händelser inom kommunstyrelsens ansvarsområde presenteras nedan.

Farstavikens skola/Ekedal.

Kommunstyrelsens beslutade i maj 2017 om att genomföra ett fördjupat utredningsuppdrag och komplettera befintliga underlag i ärendet avseende alternativa lösningar för Farstavikens skola/Ekedal. Som en del av utredningsuppdraget ska en enkätundersökning samt medborgardialog genomföras för att inhämta berörda vårdnadshavares samt övriga berörda medborgares synpunkter kring de fyra alternativ som nu är aktuella.

Återrapportering inför beslut i kommunstyrelsen ska ske vid styrelsens sammanträde i oktober 2017.

Ny kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen har anställt en ny kommundirektör, Camilla Broo, som tillträdde sin tjänst i februari. Camilla Broo kom närmast från Södertälje där hon arbetade som tillförordnad statsdirektör. Kommunstyrelsen har även fått en ny ordförande, Deshira Flankör, som tillträdde sitt uppdrag i januari. Deshira Flankör var tidigare ordförande i bygg-, miljö och hälsoskyddsnämnden och ledamot i kommunfullmäktige.

Upprustning av Krokviksvägen

I april 2017 beviljades intresseföreningen för Krokviksvägen kommunal medfinansiering för upprustning av körväg under förutsättning att medel från övriga finansiärer enligt föreningens uppgivna fördelning blir beviljade. Krokviksvägen är belägen på Nämndö och är cirka 200 år gammal, nedsliten och svårframkomlig. En upprustning av Krokviksvägen i kombination med utbyggnad av bredbandsnät och förbättrad elsäkerhet bedöms medföra flera positiva effekter för såväl fritidsliv, föreningsliv, besökare och permanentboende.

Redovisning av Värmdö kommuns stipendier och fonder

Under första halvåret 2017 slutfördes en systematisk genomgång av kommunens stipendier och fonder. Kommunen arbetar aktivt med stipendierna. En del är relativt nya, t.ex. "Snabb slant" som riktar sig till ungdomar 13-15 år. "Snabb slant" syftar till att stimulera och stödja ungas egna initiativ samt att ta tillvara ungas engagemang och idéer. Ett annat stipendium är "Årets pedagog". Detta syftar till att lyfta fram pedagoger som goda förebilder som kan ses som en inspiration till andra pedagoger med målet att öka kvaliteten i förskolan och skolan, inklusive fritidshem. Kommunens fonder konstaterades dock vara gamla och innehålla mindre kapital. Kommunstyrelsen beslutade därför att uppdraga åt kommundirektören att ansöka hos Kammarkollegiet om permutation, för att få möjlighet att dela ut fondernas kapital och därefter avsluta dem.

Yttranden

Kommunstyrelsen har yttrat sig över sju remisser från regeringen och dess myndigheter som bland annat handlat om åtgärder för minskad nedskräpning, vissa skollagsfrågor del 4 samt förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre. Vidare har kommunstyrelsen yttrat sig i fyra ärenden som inkommit från andra kommuner, bland annat Stockholms stads översiktsplan och Lidingö stads Blåplan, samt en revisionsrapport om flyktingmottagande och en trafikförändringsremiss från landstinget.

Nya styrdokument

I januari antog kommunstyrelsen riktlinjer för tillgänglighet och service. Syftet är att tydliggöra Värmdö kommuns förhållningssätt gentemot medborgarna och öka medvetenheten om vikten av god service. Vidare har kommunstyrelsen antagit en handlingsplan för att uppnå målen i näringslivspolicyn, en strategisk lokalförsörjningsplan samt nya riktlinjer för ungdomsdialog.

E-arkiv

För att kunna säkerställa hållbar informationshantering över tid som ger bättre möjlighet att möta kraven på öppenhet, återsökning av handlingar samt för bättre service och tillgänglighet har Värmdö kommun vid årsskiftet 2016/2017 infört e-arkiv, ett system för digitalt långtidsbevarande. Under våren 2017 har två system flyttats över till e-arkivet och gallrats. Under hösten 2017 kommer ytterligare tre system att anslutas dvs. flyttas över till e-arkivet.

1.5 Måluppföljning

1.5.1 En hållbar kommun

Inriktningsmålet en hållbar kommun tar sikte på är att kommunen ska vara ett samhälle som i alla

aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt. I effektmålet preciseras detta till vad kommunstyrelsen inom ramen för sitt ansvarsområde ska bidra med.

Kommunen ska ha en balanserad och stark ekonomi, säkerställa att naturkapitalet tas tillvara och ständigt utveckla socialt ansvarstagande.

Balanserad och stark ekonomi

Att kommunens ekonomi är balanserad och stark mäts i första hand genom överskottsmålet om 1 procent. Utfallet för Värmdö första halvåret 2017 är 1,0 procent, d v s i princip i paritet med målet, dock är den ekonomiska marginalen ytterst liten. Vårens budgetuppföljning visade ett visst underskott. Det är av yttersta vikt att nämnder som prognostiserar underskott upprättar, verkställer och följer upp åtgärdsplaner i syfte att nedbringa underskotten. Mot denna bakgrund beslutade kommunstyrelsen att samtliga nämnder som prognostiserar budgetunderskott ska upprätta åtgärdsplaner. Vidare beslutades att samtliga nämnder med underskott ska göra ekonomiska månadsuppföljningar.

Lokalförsörjning

Kommunen är under stark tillväxt och behovet av kommunal service med tillhörande verksamhetslokaler kommer både att öka och förändras framöver. För att möta dessa behov antogs den 7 juni 2017 en strategisk lokalförsörjningsplan för 2017 i syfte att planera, strukturera och budgetera kommunens samlade lokalbehov. Den strategiska lokalförsörjningsplanen visar på ett stort framtida investeringsbehov av såväl förskolor, skolor, idrottsanläggningar, vård- och omsorgsboenden m.m. En väl fungerande strategisk lokalplanering i enlighet med lokalförsörjningsplanen bedöms möjliggöra en kostnadseffektiv lokalthushållning inom kommunen.

Kommunstyrelsen har uppdragit åt kommundirektören att utreda behovet av framtida välfärdsfastigheter inom utbildning och äldreomsorg, av framtida kultur- och idrottsanläggningar samt behovet av framtida bostäder. Uppdraget kommer redovisas under hösten.

Bostadsbyggande och befolkningsprognos

Detaljplanarbetet är en viktig förutsättning för att möjliggöra den framtida befolkningsökningen och möta den bostadsbrist som råder i kommunen. Antalet bostäder som färdigställs, byggs ut, och planeras i kommunen följs kontinuerligt upp. Uppföljningen ligger till grund för bostadsbyggnads- och befolkningsprognosen. Arbetet med kommunens bostadsbyggnadsprognos har utvecklats och årets prognos har en tydlig koppling till aktuella och planerade detaljplaneprojekt. Vidare görs bostadsbyggnadsprognosen i ett planeringsalternativ och ett maxalternativ för att utgöra underlag för den kommunala planeringen. Bostadsbyggnadsprognosen är en viktig faktor i framtagandet av kommunens årliga befolkningsprognos, för de kommande tio åren, som bland annat utgör ett underlag i beräkning av skatteintäkter samt för budgetering och planering för kommunala verksamheter. Prognosen gör även en utblick mot 2050 för att möjliggöra den långsiktiga planeringen.

Leader Stockholmsbygd

I sin strävan att på bästa sätt leva upp till sina målsättningar kring hållbar utveckling har kommunen valt att medverka i Leader Stockholmsbygds program. Leader Stockholmsbygd arbetar för en livskraftig skärgård och landsbygd i hela Stockholms skärgård och i delar av tillhörande kustkommuner mellan Östhammar och Nynäshamn. Värmdö kommun deltar i Föreningen Leader Stockholmsbygds nuvarande programperiod för lokalt ledd utveckling genom att bidra med medel samt delta i styrelsearbetet. Programmet Leader Stockholmsbygd finansieras från EU:s jordbruksfond, EU:s havs- och fiskerifond och EU:s socialfond samt offentlig medfinansiering från Värmdö och övriga kommuner. Flera projekt inom Värmdö kommun har godkänts, bla. upprustning

av Krokviksvägen på Nämdö som kommunen också är med och medfinansierar.

Bredband

Värmdö kommun arbetar kontinuerligt med att uppnå uppställda mål för bredband. Bredbandsutbyggnad ska enligt kommunens strategi ske genom marknadsdriven utbyggnad. Värmdö kommun har en viktig uppgift att stödja utvecklingen. Under det första halvåret har kommunen genomfört informationsinsatser för att öka kunskapen om bredband i kommunen, verkat för att underlätta tillståndsgivning och fört dialog med berörda aktörer. Bredbandsutbyggnaden är för närvarande stor inom kommunen. Bland annat har ett projekt i Värmdös och Haninges skärgård fått närmare 60 mnkr i stöd från landsbygdsprogrammet för utbyggnad av fiber till ett stort antal öar i skärgården.

RUFS 2050

Arbetet med att ta fram en regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050 pågår. Värmdö kommun har följt processen att ta fram ett utställningsförslag och bevakat de frågor som rör Värmdö kommun. Under hösten kommer Värmdö kommun ges tillfälle att yttra sig över utställningsförslaget, förslag till Landsbygds- och skärgårdsstrategi samt Klimatfärdplan 2050.

Naturkapitalet

Värmdö kommun är en snabbt växande kommun och med en ökande befolkning ökar även belastningen på vårt naturkapital. Genom att följa mål och rekommendationer i översiktsplanen och av fullmäktige antagna styrdokument, tar kommunen hänsyn till naturkapitalet. Kommunens samlade miljöarbete följs upp i det årliga miljöbokslutet. En genomlysning av alla styrdokument och policys på hållbarhetsområdet har påbörjats under våren 2017, vilket finansieras med den av fullmäktige avsatta miljömiljonen.

Energirådgivning

Inom ramen för den kommunala energirådgivningen har ett antal aktiviteter riktade till medborgare genomförts under våren. I samband med två bygglovskvällar i maj erbjöd kommunen energirådgivning till besökande småhusägare och i slutet av maj hölls ett välbesökt seminarium på temat solenergi i kommunhuset. Värmdö kommuns solkarta, som möjliggör för medborgare att göra en första bedömning om deras tak har potential för solel, lanserades under våren.

KOMPIS

Som ett ytterligare led i kommunens satsning på det hållbara samhället och miljön har Värmdö kommun, tillsammans med övriga skärgårdskommuner i Stockholms län, ansökt om KOMPIS-medel. KOMPIS är ett bidrag som administreras av länsstyrelsen och som syftar till att öka kunskaperna om havs- och kustvattenplanering i kommunerna. Syftet med projektet är att gemensamt klargöra kommuners anspråk och utvecklingsintressen på skärgårdshavet, hur dessa kan samverka och vilka eventuella konflikter som kan väntas uppstå. Projektet ska ledas av processledare och ska resultera i en beskrivning och kartmaterial som visar och beskriver befintliga och framtida intressen, lyfter samspelet mellan dessa samt identifierar eventuella konflikter som kan uppstå när områdena utvecklas. I nästa steg bör materialet kunna ligga till grund för kommande översiktsplan.

Seastop: Central Baltic

Värmdö kommun har under våren beslutat att ansöka om Interreg-bidrag till Central Baltic och anslå medel för medfinansiering för projektet Seastop. Projektets mål är att utveckla 21 mindre gästhamnar. Nio hamnar i Värmdö planeras att byggas ut för sammanlagt 18 mnkr. Värmdö kommun medfinansierar projektet med cirka 2,2 mnkr. Projektet föreslås ske i samverkan med Norrtälje, Österåker, Mariehamn, Företagsam skärgård på Åland samt Bromarv och Peterzéns i Finland. Värmdö kommun kommer att ha övergripande samordningsroll och ansvar för förskottering av en del

av projektmedlen. Central Baltic har i juni 2017 lämnat positivt besked på ansökan steg ett. Värmdö kommun kommer som lead partner att tillse att ansökan steg två lämnas in i september 2017.

Socialt ansvarstagande

För att möjliggöra en ständig utveckling av socialt ansvarstagande krävs en samordning av kommunens främjande och förebyggande arbete. Detta sker bland annat genom intern samverkan, genom samverkan med polisen och stöd till idéburna organisationer, föräldrar med tonårsbarn samt företag. Inom ramen för detta ansvar har ett flertal aktiviteter genomförts under första halvåret 2017.

Förebyggande arbete (ANDT)

I april arrangerade Värmdö kommun, tillsammans med polisen och Värmdö nattvandrare en guidad bussstur för tonårsföräldrar. Syftet med bussresan är att ge föräldrar en bild av omfattningen av alkohol- och droganvändning bland tonåringar i Värmdö, visa vilka platser tonåringar samlas på och vad som kan hända en vanlig kväll. Aktiviteten syftade även till att informera föräldrar om vad de kan göra för att minska risken för att deras barn ska använda alkohol och andra droger. På vårens bussresa deltog cirka 30 föräldrar.

Värmdö kommun samverkar med krognäring, vaktbolag och polis för att eliminera krogrelaterat våld med metoderna "Ansvarsfull alkoholservice" och "Krogar mot knark". Metoderna består av tre delar; samverkan mellan bransch och myndighet bland annat i form av krögarmöten och genom en referensgrupp med intresserade krögare, utbildning om ansvarsfull alkoholtillsyn samt förstärkt tillsyn där kommun samverkar med polis, Skatteverket och brandförsvaret. I april hölls en tvådagarskurs i Ansvarsfull alkoholservice i samarbete med Nacka och Tyresö kommuner. Utbildningen erbjuds till krogpersonal i dessa tre kommuner och omfattar följande områden:

- Krögarens och personalens ansvar enligt alkohollagen.
- Alkoholkonsumtionens konsekvenser.
- Hur tillsynsmyndigheterna arbetar.
- Vad begreppet "märkbart påverkad person" innebär.
- Utmaningar i knepiga serveringssituationer.
- Narkotika i krogmiljö.

Deltagarna examineras med ett skriftligt prov. Under juni genomfördes en narkotikautbildning inom ramen för Krogar mot knark. All krogpersonal i kommunen var inbjuden. Deltog gjorde cirka 40 personer från fem krogar i kommunen.

Trygghetsrådet

Trygghetsrådet har under våren haft två möten där olika trygghetsrelaterade frågor diskuterats. Bland annat har ungdomsrelaterad problematik blivit en standardpunkt på rådets agenda då det förekommer problem med motorburen ungdom framförallt i centrumområden i kommunen.

Trygghetsrådet har även diskuterat frågan kring en ökad åsiktspolarisering bland ungdomar på Värmdö. Socialtjänsten har fått in ett ökat antal anmälningar och ungdomar beskriver en låg tilltro till att vuxna ska gripa in. Ett arbete har inletts med att utbilda fritidsledare i dessa frågor och ge dem verktyg att kunna hantera de situationer som kan uppkomma.

På rådets möten har även planering inför skolavslutning fastställts samt en diskussion kring tema för årets trygghetsdialog påbörjats. Dialogen kommer genomföras i slutet av året.

Under våren har en utvärdering av rådet genomförts och godkänts av kommunfullmäktige. Det framkommer i utvärderingen att det inte tydligt framgår att Trygghetsrådet är ett strategiskt forum för samverkan med andra myndigheter, organisationer och företag i det trygghetsskapande arbetet. Vidare råder det vissa oklarheter kring medlemmarnas roller och åtaganden i rådet. För att åtgärda detta beslutade fullmäktige om en reviderad arbetsordning för rådet som bland annat klargör att

Trygghetsrådet är ett strategiskt forum för samverkan med andra myndigheter, organisationer och företag i det trygghetsskapande arbetet. Vidare tydliggörs att trygghetsrådet även ansvarar för det strategiska arbetet mot våldsbejakande extremism.

I syfte att förtydliga medlemmarnas roller och åtaganden, beslutades om ett tillägg om att teckna överenskommelser mellan kommunen och övriga deltagande myndigheter och nyckelorganisationer i Trygghetsrådet.

Vidare föreslogs rådet utse en arbetsgrupp med representanter som dagligen arbetar med eller nära ungdomar i kommunen. Syftet med arbetsgruppen är mer regelbundna och täta samverkansmöten för att löpande kunna återrapportera en aktuell läges- och problembild till Trygghetsrådet.

Överenskommelse med polisen

Den polisiära överenskommelsen reglerar ambition och förutsättningar för samverkan mellan Nacka lokalpolisområde och kommunerna Nacka, Tyresö och Värmdö. Till överenskommelsen kopplas underbilagor med aktiviteter. Under 2017 samverkar kommunen och polisen kring följande områden:

- Ungdomar och brott genom bl.a. samordnade ungdomsinsatser mot narkotika (Linköpingsmodellen) och genom att polisen medverkar i arbetet med ungdomar som är under behandling.
- Ungdomar i riskzon genom bl.a. bussresor för tonårsföräldrar, fältsamverkan, föräldraseminarier och Kronobergsmodellen.
- Trafik genom bl.a. hastighetskontroller inom Gustavsbergs centrum och förstärkt kontroll av efterlevnad av busskörfältet på Idrottsvägen.
- Brottsoffer/unga brottsutsatta genom bl.a. information till elever i åk. 8 och regelbunden informationsdelning och avstämning kring brottsutsatta invånare i kommuner.
- Våld i nära relationer genom projektet Huskurage där kommunen tillsammans med Tyresö och Nacka ingår i ett pilotprojekt som initierats av polisen.
- Krog genom bl.a. samordnad tillsyn av alkohol, tobak och läkemedel, krögarfrukostar, utbildning i "Ansvarsfull alkoholserving" och Krogar mot Knark" samt utbildning av poliser i yttre tjänst.

Arbetet med aktivitetsbilagorna följs upp i en övergripande styrgrupp med polis och kommunrepresentanter.

Bedömning av måluppfyllelse

Kommunens ekonomi är balanserad i bemärkelsen att delårsresultatet, ett överskott om 1,0 procent, ligger i linje med beslutat överskottsmål. Dock finns inte någon marginal i förhållande till målnivån.

Värmdö kommun har låg arbetslöshet och en stark befolkningstillväxt men samtidigt har kommunens ekonomi försämrats. Den ökande befolkningstillväxten avspeglas i en kraftigt stigande efterfrågan på kommunal service samt boende. Detta resulterar i ett allt större investeringsbehov både på kort och något längre sikt. Kommunen kan uppnå överskottsmålet även på längre sikt men det räcker inte till att finansiera investeringsbehovet.

Kommunens pågående interna och externa arbete med att utveckla miljö- och klimatarbetet inom alla verksamheter har utvidgats och sträcker sig numera över Sveriges gränser i t.ex. projektet Race for the Baltic. Däremot följs den del av målet som berör naturkapitalet upp genom det årliga miljöbokslutet.

Under kommunstyrelsen finns det samordnande ansvaret för alkohol-, narkotika-, doping- samt tobaksprevention, vilket är en viktig aspekt av socialt ansvarstagande. Flertalet aktiviteter har genomförts under året med fokus på ungdomar t.ex. minska risken för alkohol- och droganvändning bland barn och ungdomar på Värmdö samt minska polarisering bland ungdomsgrupper.

En sammanvägd bedömning av de indikatorer som används samt alla aktiviteter och åtgärder som har genomförts visar på att kommunstyrelsens effektmål om en hållbar utveckling är delvis uppfyllt.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ Långtidsarbetslöshet, 25-64-åringar.	1,5%	Andelen långtidsarbetslösa utgörs av andel personer 25-64 år i kommunen som varit öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i minst sex månader. Andelen långtidsarbetslösa i Värmdö uppgår till 1,5 procent första kvartalet 2017 (källa: Kolada), vilket är en förbättring jämfört med föregående år då andelen uppgick till 1,7 procent. Detta resultat är bättre än genomsnittet för alla kommuner, som är 3,8 procent, och bättre än genomsnittet för kommunerna i Stockholms län, som är 2,7 procent.
↗ Långtidsarbetslöshet, 16-24-åringar.	0,6%	Andelen långtidsarbetslösa i kommunen utgörs av andel personer 16-24 år i kommunen som varit öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i minst sex månader. Andelen långtidsarbetslösa unga i Värmdö är 0,6 procent första kvartalet 2017 (källa: Kolada), vilket är en förbättring jämfört med föregående år då andelen uppgick till 1,1 procent. Värmdös resultat är bättre än genomsnittet för alla kommuner, som är 2,5 procent, och genomsnittet för kommunerna i Stockholms län, som är 1,0 procent
↘ Överskottsmål	1%	Driftresultatet för första halvåret 2017 uppgick till + 10,6 mnkr, väsentligt lägre än utfallet motsvarande period föregående år, + 84,7 mnkr. Resultatet motsvarar 1,0 procent (egentligen 0,97 procent) av skatteintäkter/statsbidrag/utjämning och ligger därmed i princip i paritet med överskottsmålet om 1 procent. Det är dock väsentligt lägre än de senaste årens resultatnivåer, högst var helårsbokslutet 2016 med 6,3 procent (exklusive jämförelsestörande poster).
— Andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd		Andel invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd mäts inom ramen för Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och ger information om kommunens sociala struktur. Nytt resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017. Förra årets resultat (1,9 procent) visade att andel invånare som erhållit ekonomiskt bistånd i Värmdö kommun är lägre än genomsnittet för riket.

1.5.2 Inflytande och dialog

Inriktningsmålet anger att medborgarinflytande, exempelvis genom dialoger, förslag och möjligheten att ställa frågor till fullmäktige, ska utvecklas. Detta avser särskilt ungdomars och unga vuxnas inflytande. I effektmålet preciseras detta till vad kommunstyrelsen inom ramen för sitt ansvarsområde ska bidra med.

Kommuninvånarna ska alltid känna förtroende för den offentliga servicen. Nöjd-kund-index avseende bemötande samt utfall på tillgänglighet, telefoni och e-post ska öka.

Tillgänglighet och service

En kommun är inte som vilket annat företag eller organisation som helst. Kommunen finansierar sin verksamhet genom skatter och avgifter och har inom flera områden/verksamheter monopol på tjänster. En missnöjd medborgare kan inte välja bort kommunens tjänster avseende till exempel myndighetsutövning till förmån för ett företag som levererar bättre service. Därför är servicekravet och förväntningarna högre på en kommun. Kommunens tillgänglighet och service mäts genom den årliga servicemätningen som genomförs på hösten inom ramen för SKL:s jämförande undersökning; Kommunens kvalitet i korthet.

Kommunstyrelsen antog nya riktlinjer för tillgänglighet och service i januari 2017. Riktlinjerna beskriver kommunens vision och mål samt vilka värdeord som gäller för anställda inom kommunen. I riktlinjerna tydliggörs också vilka krav som ställs på anställda inom Värmdö kommun för att uppnå god tillgänglighet och service.

Värmdö kommun har även under första halvan av 2017 vidtagit flera åtgärder inom kommunens kontaktcenter och synpunktshantering för att förbättra kommunikationskanalerna och på så sätt skapa

ett ökat medborgarinflytande. Kommunen har påbörjat implementering av en ny kommunikationskanal i form av frågeforumet KUNDO på webben där medborgare kan ställa sin fråga och få svar men också se svar på andra kunders frågor. Forumet lanserades på hemsidan i juni 2017. Dessutom har arbetet påbörjats med utveckling och förbättring av Kontaktcenter och den fysiska receptionen i kommunhuset.

Medborgardialog Hemmesta:

För att få till stånd en mer transparent planeringsprocess och öka medborgarnas demokratiska deltagande, genomfördes en medborgardialog om Hemmestaområdets framtida utveckling i maj 2017. Syftet med den pågående planerings- och medborgardialogen är att fördjupa kunskaperna och diskutera utvecklingsalternativ för Hemmesta med närområde som också bygger på olika trafiklösningar. Genom dialogen fick medborgare, boende, besökare, näringsidkare möjlighet att bidra med sina erfarenheter, uttrycka sina tankar samt i ett tidigt skede få delta i och påverka processen.

Dialogens genomförande

Nästan 200 personer deltog sammanlagt vid dialogmötena. På mötet deltog också tjänstemän, politiker samt konsulter knutna till projektet. För de medborgare som inte kunde delta på dialogen, eller som föredrog att lämna sina synpunkter digitalt, erbjöds möjligheten att lämna sina synpunkter via kommunens hemsida.

Deltagarnas synpunkter på dialogen

Omkring 300 personer har lämnat synpunkter via formulär i samband med mötena och i efterhand på kommunens hemsida. Synpunkterna ställs nu samman och vävs in i arbetet med att ta fram förslag till utvecklingsplaner för området. Två arkitektkontor har fått i uppdrag att ta fram utvecklingsplanerna. I oktober kommer en ny medborgardialog att äga rum och då kommer det att finnas ytterligare en möjlighet att tycka till om utvecklingsalternativen.

Ungdomsinflytande

Första halvåret 2017 har tre större aktiviteter genomförts med syfte att öka ungas delaktighet och inflytande i kommunen.

Ungdomsrådet VKUNG

Ungdomsrådet VKUNG:s arbete ingår i det ordinarie arbetet med att öka ungas inflytande. Ungdomsrådets funktion är att agera länk mellan kommunens unga invånare, i åldern 13-18 år, och förtroendevalda i kommunen. VKUNG har under årets första halva fokuserat på ungas skolmiljö. Ungdomsrådet valde att nyttja allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige i mars och ställa frågor kring ungas skolmiljö. Arbetet kommer att följas upp under andra halvan av 2017.

Meet & Greet

Den 1 juni arrangerades Meet & Greet på Gustavsbergsteatern. 240 högstadiel elever deltog under arrangemanget. Medverkande politiker representerade de olika partierna som finns representerade i kommunstyrelsen. Inför Meet & Greet samlades frågor in från ungdomar i kommunen men det fanns även möjlighet att direkt på plats ställa frågor till politikerna. Syftet med Meet & Greet är att unga och politiker under mer avslappnade former kan träffas och föra dialog.

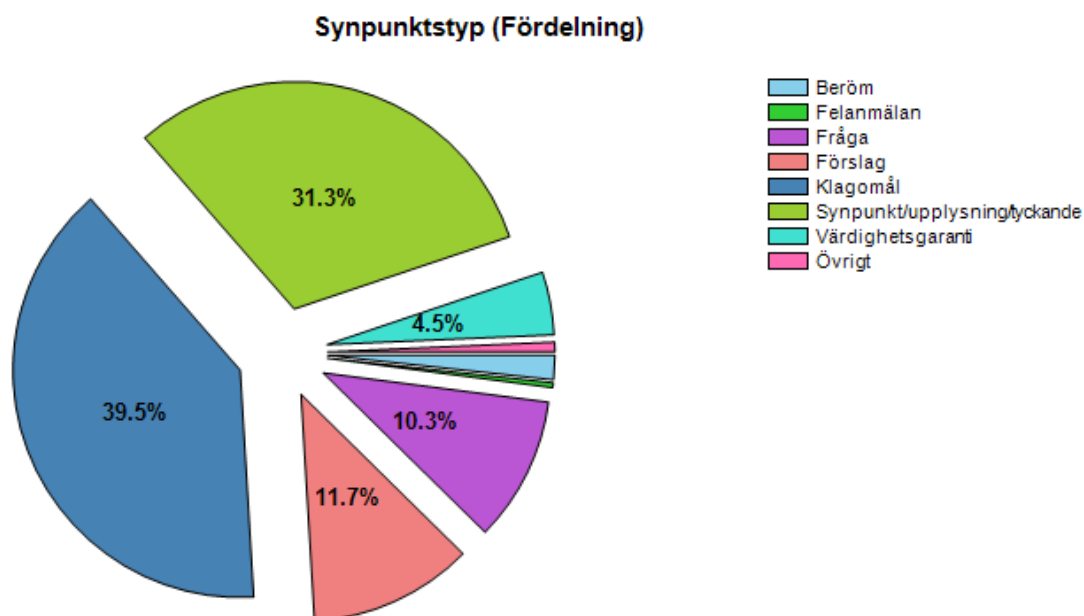
Kommunutvecklarna

Under sommaren har unga anställts för att på heltid under tre veckor jobba med inflytande och delaktighet i kommunen. Två olika projekt har genomförts. Totalt 18 ungdomar har jobbat med uppdragen. Ungdomarna har i sin tur intervjuat ett femtiotal ungdomar. Projekten kommer utvärderas och avrapporteras under hösten.

Synpunktshantering

Antalet insända synpunkter till kommunen var 206 under första halvåret 2017 vilket kan jämföras med 234 samma period 2016. Cirka 40 procent var olika klagomål, medan ca 31 procent handlade om upplysningar och tyckande, 11 procent var insända förslag medan cirka tio procent av synpunkterna handlade om diverse frågor.

När det gäller fördelning av kommunikationskanaler har de flesta synpunkter inkommit via kommunens webbplats, drygt 70 procent, medan cirka 14 procent inkom via e-post. Resterande synpunkter inkom via brev, blanketter/svarskort samt telefon.

Synpunktstyp	Antal
Beröm	5
Felanmälan	1
Fråga	30
Förslag	34
Klagomål	115
Synpunkt/upplysning/tyckande	91
Värdighetsgaranti	13
Övrigt	2
Totalt:	291

*värdighetsgaranti är något som utlovas att de äldre ska få och en garanti om hur det ska vara, synpunkter om denna sorteras i denna kategori.

E-förslag

E-förslag är en möjlighet till inflytande och delaktighet för medborgarna och ett sätt för kommunens förtroendevalda att få information om vilka frågor som medborgarna anser är viktiga. Förslag lämnas in på kommunens hemsida och under den tid ett e-förslag är aktivt kan andra personer stödja förslaget. Under första halvåret 2017 inkom åtta godkända e-förslag som handlade om bland annat trafikmiljö, friluftsanläggningar, solenergi och byggnationer i Gustavsbergs hamn. Av de publicerade

förslagen har ännu inget uppnått 500 röster. Detta kan jämföras med tio godkända e-förslag under första halvåret 2016. Inget förslag uppnådde 500 röster.

Utveckling av kommunikationen

Det ökade kravet på snabb och tillgänglig information från både media och medborgare ställer nya krav på val av kommunikationskanal, budskapsformuleringar och snabbhet – både vid krissituationer och allmänna informationsinsatser. Under det första halvåret har därför fokus varit på en ännu snabbare samt mer transparent, proaktiv och öppen kommunikation. Närvaron i sociala medier har ökat genom Facebook och Instagram. Kommunen har också ökat användningen av rörlig media.

Medborgartidningen Vårt Värmdö

Kommunens tidning Vårt Värmdö syftar till att kommunicera aktuella händelser inom kommunens verksamhet och Värmdö kommun som helhet på ett sätt som lockar till läsning bland kommunens medborgare. Tidningen för proaktivt ut information som kan öka medborgares intresse och aktivera deltagande i kommunens verksamhet. Vårt Värmdö är ett komplement till varmdo.se för information och service gentemot medborgare och andra intressenter i kommunens verksamhet. Tidningen ges ut med fyra nummer per år och har ett för årstiden angeläget tema.

Sociala medier

Sociala medier är verktyg för kommunen att använda i kommunikationsarbetet, särskilt för att utveckla kund- och medborgardialog, samt vid kriskommunikation. De sociala medierna är inte endast en informationskanal utan en plats för dialog. Värmdö kommun är aktivt på sociala medier med målet att vara aktiva i de kanaler där kunder, medborgare och andra intressenter finns. Kommunens närvaro ska hålla en hög kvalitet och öka närvaron i de kanaler som medborgarna använder.

Facebook

Värmdö kommuns officiella Facebook-sida startade den 31 januari 2017. Facebook är i första hand en plats för dialog och inte en traditionell reklamkanal. Det handlar först och främst om kommunikation, konversation och relationsskapande. Kommunikation via Facebook ska ses som en integrerad del av kommunens samlade kommunikation och stötta vid de tillfällen där det passar. Inlägg på kommunens officiella Facebook-sida besvaras inom 24 timmar på vardagar. Under det första halvåret har kommunen fått drygt 1 600 följare, varav 69 procent är kvinnor. Ungefär en tredjedel av följarna är i åldern 35-44 år och knappt en tredjedel i åldern 45-54 år. I genomsnitt har kommunen 33 "likes", tre kommentarer och fyra delningar per inlägg.

Instagram

Värmdö kommuns Instagramkonto öppnades 24 april 2017. Bilduttrycket på Instagram ska vara en del av att bygga och stärka bilden av Värmdö kommun. Bilderna ska förmedla känslan av Värmdö, vi som arbetar här, de som bor här och den utveckling som sker. Bilderna ska visa bredden i kommunens verksamheter genom medarbetarberättelser och spegla vardagen i Värmdö. Under de drygt två månader som kontot varit i drift har kommunen fått 310 följare, varav 71 procent är kvinnor. Följarna är övervägande i åldern 35-44 år. I genomsnitt har kommunen 35 "likes" per inlägg.

Twitter

Värmdö kommuns Twitter-konto öppnades 26 januari 2010. Twitter är en kanal som har stor betydelse för mediakontakt. Många journalister och tidningar följer Värmdö kommuns konto. Inläggen är ofta korta med några få ord som uppmanar till att läsa mer på kommunens webbsida, pressrum eller Facebook. Varje pressmeddelande Värmdö kommun skickar ut postas också med rubrik på Twitter. Under det första halvåret har kommunen fått 1 620 följare. I genomsnitt har kommunen 3,3 "likes", och en delning per inlägg.

Kundo

Kundforumet är en självserviceportal som är öppen dygnet runt med en dynamisk FAQ som samlar frågeställningar angående kommunens verksamhet och lyfter fram de frågor som för stunden är mest förekommande. Kommunens facebookside har en koppling till Kundo-portalen för att ytterligare öka tillgängligheten och servicen. Via Kundo kan medborgare även ställa frågor och få svar av en servicehandläggare.

Digital utveckling

Den samhällsliga och tekniska utvecklingen leder till nya utmaningar knutna till medborgarnas ökade behov av snabbhet och tillgänglighet till digitala tjänster. För att kunna möta medborgarnas nuvarande och framtida digitala behov bättre, annorlunda och med högre kvalitet, samordnar kommunstyrelsen det övergripande arbetet inom digitalisering. Arbetet utgår från Digital agenda 2020.

Två projekt; Digitala nycklar och Betaltjänst kommer att genomföras under året.

eBlomlådan

För att kunna utvärdera sitt arbete med digital service och verksamhetsutveckling i kommunen och skapa en jämförelse med andra kommuner deltar Värmdö kommun i årets e-Blomlåda. eBlomlådan är ett verktyg för utvärdering av digital service och verksamhetsutveckling i kommunen.

Värmdö Kommun förbättrat sitt resultat i nästan alla kategorier, och ligger långt fram i underkategorierna ledning, arbetssätt och metoder, barn och elever. Kommunens resultat ligger i nivå med genomsnittet för riket.

Bedömning av målpuffyllelse

Kommunen arbetar aktivt med att på olika sätt öka medborgarnas demokratiska deltagande samt möjlighet till inflytande och dialog. Under första halvåret 2017 har medborgardialoger genomförts där sammanlagt cirka 200 personer deltog. Dessutom har medborgarna möjlighet att lämna in e-förslag och synpunkter och under första halvåret inkom åtta e-förslag och 291 synpunkter till kommunen. Samtidigt har kommunen utvecklat sin kommunikation och ökat antalet kommunikationskanaler genom att lansera kommunens Facebook-sida, kommunens sida på Instagram, lansering av frågeforumet KUNDO, samt påbörjat arbetet med utveckling och förbättring av receptionsytan i kommunhuset. Kommunens tillgänglighet för medborgarna har således ökat.

Däremot saknas resultat från medborgarundersökning och servicemätningen. Dessa mätningar genomförs under hösten och ger en inblick i medborgarnas attityder avseende möjligheten till insyn och inflytande samt ger en indikation på hur snabbt en medborgare får svar på enkla frågor via e-post och telefoni och hur gott bemötande som kommunen ger. Utifrån förra årets resultat för dessa mätningar kan dock noteras att det finns en diskrepans mellan kommunens utbud när det gäller antal kommunikationskanaler samt medborgarnas möjligheter till inflytande och dialog och medborgarnas bedömning av möjligheten till detsamma. Dock torde de förbättringsåtgärder som genomförts under våren medföra ett bättre resultat än föregående års mätningar, vilket bedöms medföra att målet kan uppfyllas under helår 2017.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Antal e-förslag	8	Under första halvåret 2017 inkom åtta godkända e-förslag som har publicerats på hemsidan. De åtta publicerade förslagen berör bland annat om trafikmiljö, friluftsanläggningar, solenergi och byggnationer i Gustavsbergs hamn. Av de publicerade förslagen har ännu inget uppnått 500 röster. Detta kan jämföras med tio godkända och publicerade e-förslag från föregående mätning. Inte heller föregående år uppnådde ett e-förslag 500 röster.
 Nöjd-medborgar-index (NMI)		Medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter mäts genom det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI).

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
		<p>Resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017.</p> <p>I förra mätningen uppgick NMI för Värmdö kommun till 50, vilket var en positiv förändring från föregående år. Trots detta var resultatet lägre än genomsnittet för deltagande kommuner, vilket uppgick till index 55. Inom områdena äldreomsorg och räddningstjänst hade dock Värmdö ett högre resultat än genomsnittet. Resultatet uppdelat på kön visade att kvinnor och män är lika nöjda med kommunens verksamheter.</p>
— Nöjd inflytande-index (NII)		<p>Medborgarnas bedömning av inflytandet i kommunen mäts genom det sammanfattande betygsindexet nöjd-inflytande-index (NII), inom ramen för SCB:s medborgarundersökning. Resultat för 2017 kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut.</p> <p>I förra mätningen från 2016 uppgick NII för Värmdö kommun till 33, vilket är i nivå med föregående års resultat. I jämförelse med genomsnittet för deltagande kommuner, som uppgick till index 40, har Värmdö ett lägre resultat. Resultatet uppdelat på kön visade att kvinnor bedömer möjligheten till inflytande som något bättre (NII 35) än män (NII 31).</p>
— Andel som får ett gott bemötande i kontakt med kommunen via telefon		<p>Bedömningen av bemötandet genomförs i servicemätningen inom ramen för Kommunens kvalitet i korthet (KKIK). Resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017.</p> <p>I föregående mätning hade Värmdö kommun index 83 som resultat. Värmdös resultat var bland de bästa kommunerna när det gäller bemötande i telefon.</p>
— Andel som får svar på e-post inom 2 dagar		<p>Mätningen av kommunens tillgänglighet via e-post utförs årligen av ett externt företag inom ramen för KKIK. Resultat kommer i slutet av året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017.</p> <p>Värmdös resultat i den senaste mätningen från 2016 var en förbättring från föregående år och var i nivå med genomsnittet för deltagande kommuner.</p>
— Andel som får svar på enkel fråga via telefon inom 60 sekunder		<p>Mätningen av tillgängligheten inom telefoni utförs av ett externt företag inom ramen för KKIK. Under oktober/november 2016 har företaget ringt 108 samtal via kommunens växel. Tillgängligheten bedöms som andelen samtal som besvaras inom en minut och där frågan blir besvarad.</p> <p>Resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017. Värmdös resultat för 2016 är bättre än föregående år men lägre än genomsnittet bland deltagande kommuner. Under 2016 förbättrade sitt resultat avseende andelen samtal som inte får svar direkt (inkl. vidarekoppling). Endast sex procent får inte svar på sin fråga utan hänvisas till telefontid eller person som inte är på plats. Genomsnittet för deltagande kommuner är 36 procent som inte får svar direkt på en fråga.</p>
— Delaktighetsindex		<p>Delaktighetsindexet mäts inom ramen för kommunens kvalitet i korthet och består av en egenskattning utifrån 18 kriterier. Indexvärdet beräknas som andel av maxpoäng. Indexet visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för invånarna att delta i kommunens utveckling.</p> <p>Resultatet för 2017 kommer under hösten och redovisas i samband med årsbokslutet. De senaste åren har kommunen en positiv trend där möjligheten till inflytande och delaktighet i beslutsfattandet har ökat för medborgarna genom bl.a. ett ökat användande av medborgardialog men också genom nya kommunikationskanaler.</p>

1.5.3 Omsorg och trygghet

Kommunstyrelsen har inte antagit något effektmål kring inriktningsmålet omsorg och trygghet. Dock finns det samlade ansvaret för kommunens krisberedskap hos kommunstyrelsen och risk och säkerhetsarbetet. Därmed redogörs här för exempel på det arbete som bedrivits under första halvåret inom ramen för kommunstyrelsen som har bäring på inriktningsmålet omsorg och trygghet.

Kommunens säkerhetsarbete styrs av t.ex. Lagen om extraordinära händelser och lagen om skydd mot olyckor. Under våren har arbetet fortsatt med att ansluta samtliga kommunens verksamheter till en enhetlig rapportering av brandskyddet. Detta sker i samarbete med räddningstjänsten och Stockholmregionens Försäkring AB. Dryga hälften av verksamheterna är nu anslutna och övriga utbildas och ansluts under hösten.

Informationssäkerhet

EU:s nya dataskyddsförordning som träder i kraft den 25 maj 2018 sätter fokus på informationssäkerhetsfrågor och i synnerhet hantering av personuppgifter. Kommunen har sedan 2015 arbetat med att förbättra systemförvaltning, systemadministration och hantering av personuppgifter och register. Arbetet startades i december 2016 med att analysera och säkerhetsklassa tio system. En analys av tio utvalda informationstillgångar visar att informationen som behandlas inom kommunen är en viktig tillgång med högt skyddsvärde och det krävs ett strukturerat informationssäkerhetsarbete för att uppnå och bibehålla en acceptabel skyddsnivå. Insatser inom informationssäkerhet är prioriterat och analysen pekar på flera viktiga insatser som måste göras. Kommunen kommer att utveckla organisationen, revidera styrdokument, förbättra rutiner och utveckla avtal vid behandling av personuppgifter. Syftet med arbetet är att möta de krav som EU:s dataskyddsförordning ställer.

Beredskap

Under våren har workshops och seminarier genomförts för att stärka kommunens generella beredskap. Fokus har legat på områdena vatten och avlopp samt kommunens psykologiska- och socialomhändertagande vid kris. Efter de vattenhändelser som har inträffat i kommunen finns nu en förbättrad rutin och beslutsstöd för de som arbetar med vatten och avlopp inom kommunen. Fokus i rutinen ligger på att händelsen kan bedömas snabbare och att ansvariga därefter snabbare kan larma rätt instanser och få ut relevant information till medborgare såsom internt till kommunens verksamheter.

Terrorattentatet den 7 april innebar att det psykologiska- och sociala stödet (POSOM) etablerades för att ge stöd till eventuellt drabbade. Kommunen kunde i samband med händelsen snabbt reagera på de önskemål som samverkansfunktionen i länet ställde avseende kontaktpunkter samt behov av informationsspridning och länkning till relevanta informationsresurser. Samtidigt satte händelsen ljuset på behovet av att ytterligare förtydliga rutiner och arbeta med POSOM-funktionens uppdrag och de förväntningar som finns. Ett arbete som påbörjades under våren och bland annat innebar att ett antal utvecklingsområden identifierades.

Kommunstyrelsen har informerats om det regionala samarbetet inom ramen för den samverkansfunktion som aktiveras vid en allvarlig händelse. Samtidigt diskuterades krisledningsnämndens uppdrag.

Inom ramen för inriktningsmålet Omsorg och trygghet faller även vissa delar av kommunens trygghetsskapande arbete som bedrivs i Trygghetsrådet, framförallt kopplat till ungdomars upplevda trygghet. Eftersom detta även har bäring på kommunstyrelsens effektmål kring social hållbarhet och då arbetsordningen för trygghetsrådet föreskriver uppföljning av rådets arbete i halv- och helårsbokslut redovisas rådets arbete samlat under kommunstyrelsens effektmål kring En hållbar kommun.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Upplevd trygghet bland medborgarna		<p>Inom ramen för SCB:s medborgarundersökning undersöks medborgarnas upplevda trygghet. Indexet är en sammanvägning av svaren på tre frågor rörande trygghetsaspekter utomhus på kvällar och nätter, mot hot, rån och misshandel samt avseende inbrott i hemmet. Resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017.</p> <p>I förra mätningen från 2016 uppgick index för Värmdö kommun till 62 vilket var något sämre än föregående års resultat. I jämförelse med genomsnittet för deltagande kommuner, som uppgick till index 58, hade Värmdö ett lägre resultat. Samtliga tre underliggande faktorer uppvisade en marginell försämring jämfört med föregående år, dock inte statistiskt säkerställt. Resultatet uppdelat på kön visade att kvinnors upplevda trygghet (index 59) är lägre än mäns (64). Dock har skillnaden minskat sedan föregående år. Skillnaden mellan könen är störst avseende trygghetsaspekter utomhus på kvällar och nätter.</p>

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Kommunens trygghet och säkerhet	75	<p>Kommunens trygghet och säkerhet mäts inom ramen för SKL:s Öppna Jämförelser (ÖJ). Nyckeltalet utgörs av ett sammanvägt index för fyra faktorer: personskador, utvecklade bränder i byggnader, anmälda våldsbrott och anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Målet är ett lågt index-värde.</p> <p>Värmdö kommun får ett sämre resultat 2017 och tappar 22 placeringar jämfört med 2015 men trots det ligger kommunen på plats 75 av 296 deltagande kommuner. Kommunen visar oförändrad trend när det gäller utvecklade bränder i byggnader, anmälda våldsbrott och anmälda stöld- och tillgreppsbrott. Kommunens sämre index och därmed sämre platsrankning kan delvis förklaras med ett ökat antal personskador men också med att de andra deltagande kommunerna har förbättrat sina resultat.</p>

1.5.4 Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Kommunstyrelsen har inte antagit något effektmål kring inriktningsmålet livslångt lärande för livet och arbetslivet men eftersom kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar redogörs här för viktiga nyckeltal och kommunens arbete inom området.

Värmdö kommun har en hög andel förvärvsarbetande i befolkningen. Många kommuninvånare är även företagare; andelen nystartade företag per 1 000 invånare uppgår i Värmdö till åtta. Detta placerar Värmdö på plats 23 bland landets kommuner. Detta är dock något lägre än förra mätningen. Däremot har företagsklimat förbättrats med 10 indexenheter jämfört med 2016 och det ligger numera runt genomsnittet för riket, enligt servicemätningen Löpande Insikt som genomförs av Sveriges kommuner och landsting (SKL) i samarbete med bl.a. Stockholm Business Alliance (SBA).

Kommunfullmäktige antog 2016 en ny övergripande näringslivspolicy, som har som målsättning att kommunen ska ha ett fortsatt gott företagsklimat och utgöra ett attraktivt etableringsalternativ. Under våren har kommunstyrelsen antagit en handlingsplan för att konkretisera kommunstyrelsens arbete med att näringslivets utveckling och bidra till att uppfylla näringslivspolicyn. I handlingsplanen betonas arbetet med infrastruktur, planarbete, kommunikation och information samt upphandling och samverkan. Handlingsplanen avser år 2017 och kommer följas upp i helårsbokslutet.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Nöjd-region-index (NRI)		<p>Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på mäts genom det sammanfattande betygsindexet nöjd-region-index (NRI), inom ramen för SCB:s medborgarundersökning. Indexet utgörs av resultatet av 25 frågor inom områden som bland annat arbetsmöjligheter, bostäder, trygghet, fritidsmöjligheter och rekommendation.</p> <p>Resultat kommer senare under året och kommer att följas upp i helårsbokslut 2017. I förra mätningen från 2016 uppgick NRI för Värmdö kommun till 60, vilket var en försämring från föregående år, dock inte statistiskt säkerställt. Resultatet var detsamma som genomsnittet för deltagande kommuner.</p>
↗ Företagsklimat (NKI)	index: 71	<p>Kommunens företagsklimat mäts genom det sammanfattande betygsindexet nöjd-kund-index (NKI), inom ramen för SKL:s Öppna jämförelser i samverkan med Stockholm Business Alliance (SBA). Undersökningen är en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företagare inom fem myndighetsområden; brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Företagare som har varit i kontakt med kommunen besvarar frågor inom sex serviceområden.</p> <p>Företagsklimat har ökat med hela 10 indexenheter och det ligger numera runt genomsnittet för riket. Värmdö kommun har visat samma eller bättre resultat jämfört med 2015 i alla fem myndighetsområden. De största förbättringarna har gjorts inom myndighetsområdena miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Samtidigt har Värmdö kommun visat ett bättre resultat i samtliga sex serviceområden som mäts: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.</p>

1.5.5 Ledarskap och medarbetarskap

Inriktningsmålet pekar på att politiker, chefer, ledare och medarbetare ska ges bästa möjliga förutsättningar för att skapa en gemensam kultur som inger mod, öppenhet och engagemang. Detta möjliggör ständiga förbättringar. Genom kommunens personal förverkligas kommunens mål och utvecklas verksamheterna. Vidare tydliggör målet att medborgarna ska få bästa möjliga service och goda insatser i livets alla skeden. I effektmålet preciseras detta till vad kommunstyrelsen inom ramen för sitt ansvarsområde ska bidra med.

Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och utmärkas av goda ledare. Frisknärvaron ska öka.

Attraktiv arbetsgivare

Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Det innebär att kommunen vill attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Under våren har arbetet fortsatt med att marknadsföra kommunens "arbetsgivarmanifest", vilket togs fram under föregående år. Bland annat har platsannonserna utvecklats för att lyfta fram varför Värmdö kommun är en attraktiv arbetsgivare. Vidare pågår ett arbete med att ta fram nytt material att använda på mässor. Medarbetare bidrar i marknadsföringsarbetet genom att låna kommunens Instagramkonto under en vecka för att berätta om sin vardag och därigenom lyfta kommunens varumärke som arbetsgivare.

Nya förmåner

Kommunen har infört två nya förmåner från och med 1 januari 2017: "Min Friskvård" som ersätter all kvittohantering samt "bruttolöneavdrag för privat sjukvård" för alla medarbetare som uppfyller kraven. Implementeringen av de nya förmånerna har genomförts och kommunen har även tydliggjort kommunikationen kring gällande förmåner. Till grund för satsningen ligger kommunens ökade rekryteringsbehov utifrån Värmdös tillväxt samt den utmaning kommunen delar med hela kommunsverige gällande rekrytering till bristyrken.

Nya annonsmedier

För att stärka kommunens möjligheter att nå ut och rekrytera har även nya annonsmedier införts på prov under våren 2017: Blocket jobb och LinkedIn. Utvärdering kommer att ske i slutet av 2017 och resultatet kommer att redovisas i årsberättelsen 2017.

Personalomsättning

Personalomsättningen kan ge en viss indikation på hur attraktiv kommunen är som arbetsgivare men påverkas också av faktorer som kommunen inte kan påverka, exempelvis marknadskrafter som främst påverkar rörligheten avseende bristyrken. Personalomsättningen följer i stort de nivåer den legat på de senaste åren men ser ut att minska något i jämförelse med föregående år.

Goda ledare

Ett gott ledarskap är en förutsättning för att få engagerade medarbetare som anser att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. För att uppnå detta har kommunen under första halvåret genomfört en rad aktiviteter, av vilka några beskrivs nedan.

Ledarakademin

Inom ramen för den så kallade Ledarakademin har kommunen under första halvåret 2017 genomfört utbildning inom lönebildning. Dessutom har utbildningen "Klart ledarskap" erbjudits, vilken riktar sig till erfarna ledare, samt Nychefsprogrammet för nya chefer. I utvärderingen av Klart ledarskap ger deltagarna 3,8 poäng av möjliga 5, som helhetsbedömningsbetyg, samtidigt som 89 procent av deltagarna kan tänka sig att rekommendera andra att gå utbildningen.

Nychefsprogrammet hade 16 deltagande chefer, vilket var maximalt antal. På klart ledarskap deltog

18 chefer och på löneutbildningen deltog 16 personer första dagen men enbart fem återkom till dag två. Totalt har kommunen 134 chefer på olika nivåer, vilket innebär att ca en tredjedel av kommunens ledare har deltagit i någon internt anordnad utbildning under våren 2017.

Ökad frisknärvaro

Kommunstyrelsen avsatte 2017 resurser för ökad frisknärvaro. Satsningar har skett inom kultur- och utbildningssektorn samt omsorgs- och välfärdssektorn. Under våren har satsningar på rehabilitering genomförts genom att en konsult har tagits in för att arbeta med särskilt utsatta verksamheter. Vidare har chefer i de prioriterade verksamheterna erbjudits utbildning i rehabilitering genom företagshälsovården, i syfte att stärka chefers kunskap i frågan. Vidare har även skyddsombudens roll i arbetsmiljöarbetet, i vilket rehabilitering är en del, stärkts genom utbildning under våren.

Ett flertal riktade utbildningar med fokus på arbetsmiljöförbättringar har genomförts samtidigt som ett webbaserat verktyg för arbetsmiljöuppföljning har utvecklats och genomförs nu i kommunens verksamhetssystem Stratsys. Verktöget möjliggör för kommunen att identifiera och följa upp tre övergripande åtgärdsområden:

- Förbättrad information om arbetsmiljöpolicyen på vårt intranät till alla medarbetare
- Ökade resurser till utbildning och stöd till kommunens chefer avseende bättre fördelning av arbetsmiljöuppgifter
- Förbättrat underlag för målsättningar för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Bedömning av måluppfyllelsen

Effekt målet om att Värmdö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare mäts genom utfall av indikatorer och en kvalitativ bedömning av de aktiviteter som genomförts.

Ett antal åtgärder och aktiviteter har vidtagits för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som utmärks av goda ledare. Dock saknas resultatet från medarbetarundersökningen som kommer genomföras under hösten. Utifrån detta kan denna del av målet inte bedömas förrän vid helårsbokslutet.

Frisknärvaron har däremot ökat jämfört med föregående år. Dock är förbättringen liten och kommunen har fortsatt relativt låg frisknärvaro, varför denna del inte bedöms vara uppfylld.

Sammantaget kan effektmålets måluppfyllelse inte bedömas förrän vid helårsbokslutet.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ Frisknärvaro bland kommunens anställda	91,6%	Frisknärvaron var per den 30 juni 2017 i Värmdö kommun 91,6 procent. I jämförelse med 2016 har frisknärvaron ökat med 0,3 procent. Resultaten kan tyda på att vidtagna åtgärder för att öka frisknärvaro har börjat ge resultat.
↗ Skillnaden mellan kvinnors och mäns frisknärvaro	4,8%	Per den 30 juni 2017 var sjukfrånvaron för kvinnor 9,5 procent och sjukfrånvaron för män 4,7 procent. Skillnaden mellan kvinnors och mäns frisknärvaro är 4,8 procentenheter, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med utfallet 2016. Kvinnors frisknärvaro har ökat med 0,5 procentenheter medan mäns frisknärvaro har minskat med 0,1 procentenheter jämfört med föregående period.
— Andel anställda som nyttjar kommunens friskvårdsbidrag		Indikatorn följs enbart upp för helår. Under 2017 har på prov en friskvårdsapp införts för att underlätta hanteringen internt samt förenkla nyttjandet för medarbetarna. Under första halvåret 2017 har 603 månadsavlönade medarbetare nyttjat friskvårdsbidraget, vilket kan jämföras med 203 medarbetare samma period 2016. Dock möjliggör appen en löpande uppföljning tillskillnad från kvittohanteringen där majoriteten lämnades in i slutet av året. Därför får det inte att bedöma om nyttjandet av friskvårdsbidraget ökat förrän vid årsskiftet.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
— Andel medarbetare som är nöjda med sin arbetssituation		Medarbetarindex baseras på data från medarbetarenkätssvar. Indexet mäter medarbetarnas uppfattning om engagemang, ledarskap och styrning. Ny medarbetarenkät kommer att genomföras under hösten 2017. Resultat kommer att följas upp i helårsbokslut. Resultatet från förra medarbetarundersökningen 2015 (undersökningen genomförs vartannat år) och uppvisar en positiv trend jämfört med mätningen 2013. Värmdös resultat är relativt högt med 81 procent nöjda medarbetare.
— Ledarskapsindex		Indexet utgörs av frågor om medarbetarnas uppfattning om ledarskapet i kommunen, vilka ställs inom ramen för senast utförd medarbetarundersökningen. Ny medarbetarenkät kommer att genomföras under hösten 2017. Resultat kommer att följas upp i helårsbokslut. I förra mätningen från 2015 (undersökningen genomförs vartannat år) uppgick index för Värmdö kommun till 72 vilket är en positiv förändring sedan mätningen 2013.

LEAN-processen är påbörjad i ytterligare en enhet.

Kommunstyrelsen har antagit effektmål att LEAN ska införas i ytterligare en enhet. Under första halvåret 2017 har processen att införa LEAN slutförts inom mark- och exploateringsgruppen. Arbetet med förbättringsåtgärder enligt genomförd LEAN-kartläggning, för både plan, mark- och exploateringsprocesserna, har pågått under vårterminen 2017. En handlingsplan med 123 förbättringspunkter för mark- och exploateringsenheten har tagits fram och arbetet med att genomföra förbättringsförslagen har påbörjats. De förbättringsförslag som enheten har startat med i dagsläget är att ta fram en mall för exploateringsavtal, införande av ett huvudprojektnummer för exploateringsprojekten, sammanställa information om olika projektkostnader för att kunna ta fram bättre projektkalkyler i tidiga skeden samt bättre rutiner för arbetet i budgetprocessen.

Förbättringsarbetet för Planenheten har fortgått och den handlingsplan med ursprungligen 136 förbättringspunkter som togs fram under processkartläggningen har fortsatt följts upp och förslagen genomförs succesivt. I dagsläget återstår 92 förbättringspunkter och 20 av dessa är prioriterade för att effektivisera planarbetet och korta ner handläggningstider. Under perioden har bland annat en ny mall för tjänsteskrivelser, en ny rutin för uppföljning av projektlistan och en ny rutin för framtagande av projektnummer tagits fram. För att säkerställa att den lagstadgade handläggningstiden om fyra månader för ansökan om planbesked inte överskrids och för att få en bättre kvalitet i handläggningen har en ny version av checklista för planansökningar tagits fram och implementerats i arbetet.

Bedömning av måluppfyllelsen

Effektmålet om att påbörja LEAN-processen i ytterligare en enhet bedöms som uppfylld, då processen har slutförts inom mark- och exploateringsgruppen under 2017. LEAN-metoden har införts och integrerats i verksamheten och processen att införa LEAN i ytterligare en enhet är därmed avslutad. Utifrån dessa förutsättningar rekommenderas en utvärdering om effektmålets framtid inför planeringen av 2018.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
↗ LEAN-processen är påbörjad inom plan- och exploateringsavdelningen	Ja	Införandet av LEAN-processen i mark- och exploateringsgruppen är slutfört. Därmed blev LEAN-processen integrerad i verksamheten och betraktas numera som avslutad.

1.5.6 Resurshushållning

Låneskulden ska minskas eller prolongeras i nivå med investeringar som gagnar kommuninnevånarna. Den kommunala skattesatsnivån ska minska under mandatperioden.

Kommunens låneskuld har stigit under årets första sex månader från 1 579 mnkr till 1 715 mnkr vid halvårsskiftet 2017, en ökning med 136 mnkr (drygt 8 procent). Ökningen ska ses i perspektivet av snabb befolkningsökning och hög investeringstakt. Den hänger också samman med väsentligt lägre driftresultat än tidigare år, vilket innebär lägre självfinansiering av investeringar. Skuld tillväxten ger sig uttryck i sänkt soliditet.

En betydande del av skulden, 694 mnkr, har lånats inom koncernen, från Kommunhuset i Värmdö AB, efter att bolaget år 2015 sålt aktier i dotterbolaget VärmdöBostäder AB.

Värmdö kommuns låneskuld är relativt stor, men nivån är inte anmärkningsvärt hög om man betänker att kommunen växer snabbt. Emellertid är skuldökningen markant, en fortsatt ökning framgent innebär allt större sårbarhet för förändringar på finansmarknaden och när det gäller ränteutvecklingen.

Kommunalskatten i Värmdö sänktes med 70 öre per skattekrona år 2017.

Bedömning av måluppfyllelsen

Förändringen av kommunalskatten ligger i linje med effektmålet om att sänka skattesatsen under mandatperioden.

Låneskulden har inte minskat utan i stället ökat betydligt. Ökningen hänger i första hand samman med omfattande investeringar, som i allt väsentligt får anses gagna kommuninnevånarna; därmed kan utvecklingen än så länge bedömas ligga i linje med effektmålet (notera att låneskulden ligger under det lånetak, 2 350 mnkr, fullmäktige beslutade om i budget 2017). Det finns dock anledning att vara uppmärksam på utvecklingen på längre sikt, en stadigt ökande låneskuld kan leda till räntekostnader som får undanträngningseffekter av verksamheter.

Sammantaget bedöms målet vara delvis uppfyllt.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Kommunens soliditet	28%	Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Under första halvåret 2017 har en flerårig trend med stigande soliditet brutits. Soliditeten uppgick den 30 juni 2017 till 28,0 procent, att jämföra med 29,0 procent vid motsvarande tidpunkt 2016 och 29,8 procent årsskiftet 2016/17. Utvecklingen 2017 hänger samman med hög investeringstakt i kombination med betydligt lägre driftresultat än tidigare år.
 Kommunala skattesatsen	19,18%	År 2017 sänktes den kommunala skatten 0,7 procent dvs. med 70 öre per 100 kr. Därmed genomförde Värmdö kommun största kommunalskattesänkningen av landets alla 290 kommuner. Numera är kommunala skattesatsen i Värmdö 19,18 kronor per 100 kronor.

Nya detaljplaner tar, vid mandatperiodens slut, i genomsnitt 1 år från start till antagande.

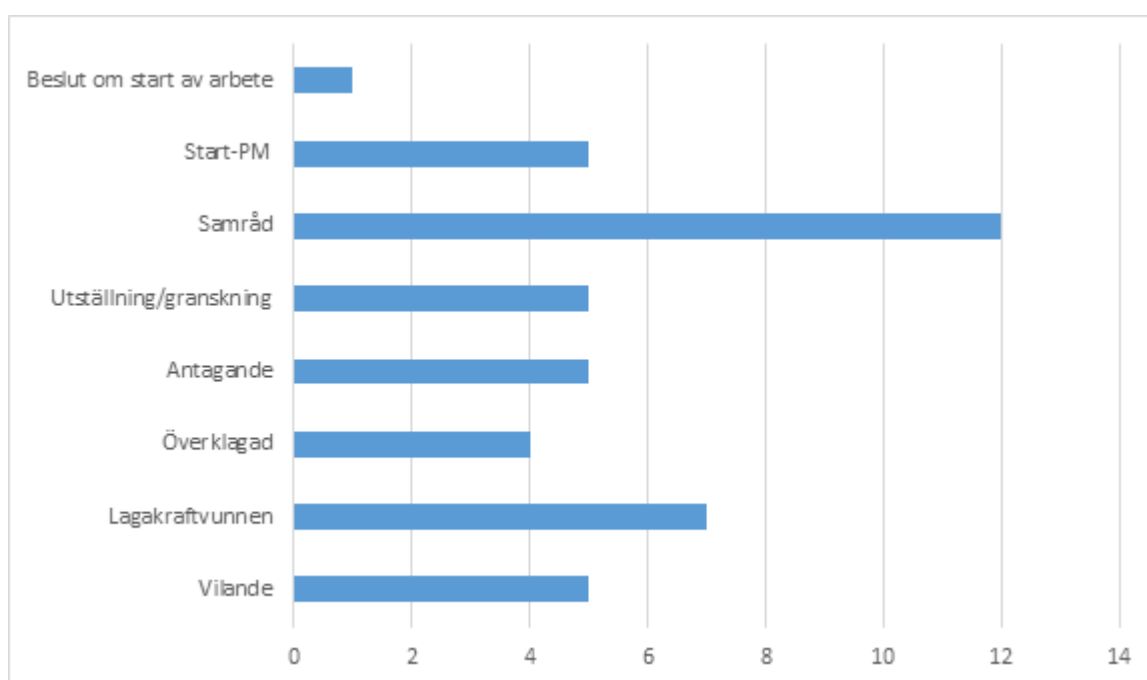
Under våren har en omorganisation genomförts av plan, mark och exploatering för att effektivisera arbetet och bidra till att målet om att genomsnittstiden för detaljplaner från start till antagande inte överstiger ett år. Från och med juni organiseras arbetet inom en avdelning som är direkt underställd kommundirektören. Omorganisationen innebär även att avdelningen utökas till att också ansvara för kommunens strategiska utvecklingsfrågor och översiktsplaneringen.

Under våren har 14 planansökningar inkommit, 10 detaljplaner har antagits av kommunfullmäktige och sju detaljplaner har vunnit laga kraft. Totalt har kommunen 41 pågående detaljplaner, fem

vilande och elva pågående genomförandeprojekt. Den genomsnittliga tiden för detaljplaneprocessen, från Start-PM till antagande, har under perioden varit 26,5 månader för de detaljplaner som antagits under årets första sex månader. Att jämföra med föregående års genomsnittstid på 43 månader.

Den snabbaste (Västerby 5:101) har tagit 13 månader och den längsta (Brunn 1:507 - Pilhamn) har tagit 49 månader. Två detaljplaner som antagits under perioden har inte räknats med i statistiken, Gustavsberg 1:268 m.fl., Stallet och Torsby 1:342, Dragudden. Stallet ingick ursprungligen i detaljplan för Fabriksstaden Gustavsberg 1:29 m fl (Dnr 11KS/0057) under samråd och utställning, men inför antagande 2011, beslöt kommunfullmäktige att undanta kvarteret där Stallet ingår. Detaljplanearbetet fortsatte sedan som en separat detaljplan, men utan nytt Start-PM varför tiden är svår att beräkna. Detaljplanen för Dragudden antogs 2014 men blev överklagad till länsstyrelsen och vidare till mark- och miljödomstolen som upphävde detaljplanen. Planen togs om från samrådsskedet under 2016 och startade aldrig om med förnyat Start-PM.

Detaljplanearbetet omfattar sammantaget 44 aktuella detaljplaner, i olika skeden av detaljplaneprocessen enligt figuren nedan.

Bedömning av måluppfyllelsen

För att bidra till att nå målet har en omorganisation genomförts, vilket innebär att plan-, mark- och exploatering nu är en egen avdelning direkt underställd kommundirektören. För att ytterligare effektivisera detaljplaneprocessen pågår också ett arbete med att genomföra de förbättringsförslag som LEAN-arbetet påvisat.

Genomsnittstiden påverkas både för perioden och tidigare år i hög grad av ett fåtal planer som har tagit lång tid, mer än tre år till antagande. Den stora tidsåtgången för dessa planer har flera orsaker, men genomgående kan konstateras att arbetet med dessa planer periodvis varit väldigt lågintensivt eller helt avstannat. En åtgärd för att komma tillrätta med detta är att KSPU under 2016 i beslut om detaljplaneprioriteringar har satt högsta prioritet på att färdigställa påbörjade detaljplaner.

Målet bedöms inte vara uppfyllt då genomsnittstiden för antagna detaljplaner under första halvåret 2017 var 26,5 månader vilket är drygt dubbelt så lång tid som målet om 12 månader. Dock är resultatet en markant förbättring från föregående år då genomsnittstiden var 43 månader. Om man enbart ser till de detaljplaner som har påbörjats efter det att målet om ett års genomsnittstid formulerades 2015 är genomsnittstiden 16,5 månader. Som en jämförelse kan man titta på Sveriges

Kommuner och Landstings studie ”Planläggning och tidsåtgång 2016” där den genomsnittliga mediantiden från start till antagande av detaljplaner för kommungruppen ”Pendlingskommun nära storstad” där Värmdö ingår är 22,5 månader.

Indikator	Utfall	Senaste kommentar
 Genomsnittstiden för detaljplaner från start till antagande.	26,5	Den genomsnittliga tiden för planarbete från Start-PM till antagande för de detaljplaner som har antagits under det första halvåret 2017 har varit 26,5 månader. Det kortaste planarbete tog 13 månader och det längsta 49 månader vilket är en förbättring jämfört med helår 2016 då genomsnittstiden för samtliga detaljplaner var 43 månader.

1.6 Uppdragsuppföljning

1.6.1 En hållbar kommun

	Uppdrag	Status	Senaste kommentar
	Revidering av bilpolicy	Avslutad enligt plan	Rese- och transportpolicy för Värmdö kommun antogs av kommunfullmäktige i maj 2017. Policyn ersätter tidigare bilpolicy, riktlinjer för resor i tjänsten samt regler för Värmdö kommuns tjänstebilar.
	Flexibel parkeringsnorm	Pågående	Arbetet med utvärdering av flexibel parkeringsnorm pågår och kommer presenteras under hösten 2017.
	Detaljplanering av Sveviatomten	Pågående	Detaljplanarbetet för Sveviatomten pågår och är i processen inför samråd.
	Justering av kommungräns mellan Värmdö och Nacka	Pågående	Arbetet med justering av kommungränser avvaktar pågående detaljplanearbete för möjlighet att samordna lämpliga gränsjusteringar. Detaljplan för Kil kretsloppscentral är för närvarande under samråd och bedöms bli antagen av fullmäktige i februari 2018.
	Medborgardialog om vägpassage nordväst om Gustavsberg	Avslutad enligt plan	En medborgardialog om utvecklingen av centrala Gustavsberg genomfördes den 4 juni 2016 följt av en politisk hearing den 6 juni.
	Utvärdering av Race for the Baltic	Pågående	Kommunstyrelsen behandlade en lägesrapport för Race for the Baltic vid sitt sammanträde i juni 2017. Frågan om medel för fortsättning av projektet har hänförts till budgetprocessen som sker under hösten 2017.
	Avsiktsförklaring om verksamhetsområde Kil	Pågående	Arbetet med avsiktsförklaring om verksamhetsområde Kil pågår i samverkan med Nacka kommun och Trafikverket. Detaljplanen för området är under samråd och bedöms bli antagen i februari 2018.
	Bostäder för nyanlända	Pågående	De tre projekt som planerades under 2016 är genomförda och kommunen har ordnat bostad åt alla som anvisats till kommunen. Kommunen söker större bostäder för familjer, både inom VärmdöBostäders

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
		bestånd och privata hyresvärdar.	
	Riktlinjer för bostadsförsörjning	Pågående	Uppdraget om att ta fram mål till Riktlinjer för bostadsförsörjning har förlängts till den 31 januari 2018. En samhällsekonomisk analys utarbetas och kommer tillsammans med analyser av planeringsläget att ligga till grund för en seminarier serie under hösten. Seminarier serien har bland annat till syfte att precisera målsättningar för riktlinjer för bostadsförsörjning som ska vara färdiga för antagande i början på 2018 enligt plan.
	Uppföljning av övergång till Storstockholms bostadsförmedling (2017 och 2018)	Pågående	Uppdraget kommer att genomföras enligt plan under 2017 och 2018.
	Förlängning av avtal med Stockholms Bostadsförmedling	Pågående	Uppdraget kommer att genomföras under 2017.
	Åtgärdsvalsstudie Ingarökryset	Pågående	Kommunen verkar kontinuerligt för att objektet ska föras in i länsplanen genom dialog med Trafikverket och med Länsstyrelsen. Enligt kommunens yttrande över förslag till åtgärder som bör införas i kommande länsplan prioriteras åtgärderna vid Ingarökryset högt. Stadsmiljöavtal har inte sökts 2017 då det lämpar sig bättre att söka dessa medel när arbetet kommit längre fram i planeringsprocessen.
	Redovisning av Överenskommelsens verksamhet	Pågående	Kommunstyrelsen återremitterade verksamhetsplanering samt budget 2017 vid sitt sammanträde i juni. Ärendet kommer åter att behandlas vid kommunstyrelsen i september.
	Kapacitetsbehov i lokaler och anläggningar	Risk för avvikelse	Arbetet med uppdraget har påbörjats, i samarbete med konsult, avseende bedömning rörande demografisk utveckling, befintlig kapacitet i dagens lokalbestånd, platsantal, inskrivningsgrader mm. Analysen beräknas redovisas i början av hösten, dock inte innan den 31 augusti då höstens första kommunstyrelsesammanträde är den 13 september.
	Riktlinjer för IOP	Avslutad enligt plan	Kommunstyrelsen behandlade riktlinjer för IOP på sammanträdet den 7 juni och fullmäktige beslutade om desamma den 21 juni, 2017-06-21 § 152. Uppdraget är därmed avslutad enligt plan.
	Seastop - Interreg-bidrag från Central Baltic	Pågående	Kommunen fick i juni 2017 besked om att bidrag beviljats för projektet. Arbetet med projektet fortgår.
	Verksamhet i Elverket, Kattholmen	Pågående	Kommunstyrelsen beslutade på sammanträdet den 7 juni 2017 att restaurangverksamhet ska

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
		bedrivs i Elverket, Kattholmen. Kommundirektören uppdrogs att teckna hyresavtal med lämplig entreprenör, hyrestid 10-15 år. Uppdraget bedöms kunna slutföras under året.	
	Utvärdera och ev. revidera riktlinjer för IOP	Ej påbörjad	Uppdraget gavs i juni 2017 och kommer genomföras enligt plan, när en lokal överenskommelse är framtagen.

1.6.2 Inflytande och dialog

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
	Översyn av styrdokument, rutiner, utbildning mm kopplat till jäv, korruption och annat förtroendeskadligt beteende samt behov av visseblåsarfunktion.	Pågående	Uppdraget kommer att redovisas i delar vid kommunstyrelsens sammanträde i september 2017.

1.6.3 Omsorg och trygghet

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
	Utvärdering av Trygghetsrådet i Värmdö	Avslutad enligt plan	Kommunfullmäktige godkände utvärdering av Trygghetsrådet vid sitt sammanträde i maj 2017. I samband med utvärderingen antogs en reviderad arbetsordning för rådet.
	Utvärdering av alkohol- och drogpolicy	Avslutad enligt plan	Utvärdering av alkohol- och drogpolicy godkändes av kommunfullmäktige vid sammanträdet i maj 2017.
	Redovisning av öppet kontorslandskap	Avslutad enligt plan	Uppdraget, avseende flexlandskap inom delar av omsorgs- och välfärdssektorn, återrapporterades till kommunstyrelsen i april 2017.
	Ökad insyn vid delegation av byggprojekt	Pågående	Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige i juni för att bland annat belysa hur den politiska insynen kan säkerställas och för att tydliggöra nämndernas roller och ansvar i byggprocessen.
	Ökad polisnärvaro i Värmdö	Pågående	Värmdö kommun har kontaktat Polismyndigheten för att få till stånd ett möte för att bland annat diskutera polisnärvaro i kommunen.
	Redovisning om missförhållanden på Gustavsgården	Avslutad enligt plan	En redovisning presenterades vid kommunstyrelsens möte den 5 april 2017.

1.6.4 Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
	Framtida användning av Torkhuset samt passage till kulturhuset	Pågående	När Porslinsfabriken är färdigställd kommer vissa av verksamheterna i Runda huset, Torkhuset och Gula Byggnaden att flytta in i de nya verksamhetslokalerna. Det

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
		är av stor strategisk vikt att utvärdera vilka kommunala lokaler som behövs för kommunala ändamål, och vilka som bör avyttras, kopplat till de utmaningar som finns avseende investeringar.	
	Alternativa lösningar för upprustning av Farstavikens skola/Ekedal	Pågående	Förberedelse pågår för genomförande av enkätundersökning samt medborgardialog i augusti/september 2017. Beslut i ärendet ska fattas av kommunstyrelsen i oktober.

1.6.5 Ledarskap och medarbetarskap

1.6.6 Resurshushållning

Uppdrag	Status	Senaste kommentar	
	Införande av e-handelssystem	Pågående	E-handelssystemet har aktiverats under första kvartalet 2017 för ett 20-tal beställare och tre leverantörer. Arbetet med utbildningar och anslutning av nya användare och leverantörer pågår liksom kontroll och förbättring av systemets funktionalitet.
	Utvärdering av arbetsmetoden strategisk partnering	Avslutad enligt plan	Strategisk partnering utvärderades i samband med bokslut 2016 för fastighetsenheten.
	Utredningsuppdrag om försäljning av G-studion och Dekorhuset	Risk för avvikelser	En rapport kring detta uppdrag kommer att presenteras under hösten. Det är av stor strategisk vikt att utvärdera vilka kommunala lokaler som behövs för kommunala ändamål och vilka som lämpligen bör avyttras, kopplat till de utmaningar som finns avseende investeringar.
	Uppföljning av köp av vindkraftverk	Avslutad enligt plan	Uppföljning av köp av vindkraftverk redovisades för kommunstyrelsen i maj 2017.
	Överlåtelse av drift av Gustavsbergs porslinsmuseum	Avslutad enligt plan	Nationalmuseum har tagit över driften av Gustavsbergs porslinsmuseum från den 1 april 2017.
	Översyn av intern kontroll	Pågående	Uppdraget kommer genomföras under hösten 2017 och rapporteras enligt plan.
	Permutation av fonder	Pågående	Förberedelse för ansökan om permutation av berörda fonder pågår.
	Kommunalt/enskilt huvudmannaskap för allmän plats	Pågående	Utredningen om kommunalt/enskilt huvudmannaskap för allmän plats har påbörjats och kommer att återrapporteras/delredovisas i KSPU oktober 2017.

1.7 Sammanställning av investeringar

Sammanfattning

Kommunstyrelsens totala investeringar, inklusive Gustavsbergsprojektet uppgick första halvåret till 63,4 mnkr. Årets budget uppgår till 574,2 mnkr varav 396,3 mnkr avser oförbrukade medel från 2016. Årsprognosen beräknas visa ett budgetöverskott om 417,7 mnkr, vilket främst kommer från pågående projekt som pågår under flera år.

Bland de större investeringarna under första halvåret kan nämnas:

- Iordningställande av bostäder i form av moduler samt bostadshus för nyanlända. Avsatta investeringsbudget om 30 mnkr har förbrukats och projektet är nu avslutat.
- Fortsatt iordningsställande av Kattholmen med bryggor och hamnar samt utveckling av tillgängligheten för allmänheten. Projektet pågår och investeringskostnader för första halvåret har uppgått till 16,3 mnkr. Projektet beräknas vara klart under kvartal 4 2017.

1.8 Bilagor

Bilaga 1: KS Sammanställning av Investeringar 20170630

Bilaga 2: Uppföljning detaljplaner mm.

2 Politisk ledning

2.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	0							0
VERKSAMHETENS KOSTNADER	2 648	2 642	-6	5 284	50	5 284	0	5 532
NETTORESULTAT	2 648	2 642	-6	5 284	50	5 284	0	5 532

2.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Kommunstyrelsen, dvs den politiska ledningen redovisar per juni en nettokostnad som är i nivå med budget. Även det prognostiserade resultatet beräknas vara inom ram.

3 Politiska projekt

3.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-1							-496
VERKSAMHETENS KOSTNADER	2 823	3 852	1 029	7 704	37	5 704	2 000	5 610
NETTORESULTAT	2 822	3 852	1 030	7 704	37	5 704	2 000	5 114

3.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Prognosens avvikelse mot budget innan planerade åtgärder

Orsak till prognosavvikelse	Belopp (tkr)
Reserv oförutsedda händelser	750
Div utredningar	650
Överenskommelsen	300
Social ekonomi	154
Brå & Lugnet/Munkmora	146
Totalt	2 000

Ovanstående ekonomisk sammanställning inkluderar balansering av projektmedel om 0,5 mnkr från 2016.

Nettokostnader totalt per juni uppgår till 2,8 mnkr, vilket ger ett sammantaget budgetöverskott på 1 mnkr. Överskottet beror främst på ännu ej ianspråktagna projektmedel avseende bl a reserven för oförutsedda händelser, överenskommelsen samt medel avsedda för diverse utredningar. En del av dessa projektmedel beräknas ej förbrukas under året och av denna anledning beräknas årsprognosen visa ett överskott om ca 2 mnkr.

4 SALS/SEU

4.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-36 576	-34 492	2 084	-68 901	53	-71 454	2 553	-72 937
VERKSAMHETENS KOSTNADER	64 370	75 848	11 478	161 294	40	147 944	13 350	132 544
NETTORESULTAT	27 794	41 356	13 562	92 393	30	76 643	15 750	59 607

4.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Prognosens avvikelse mot budget innan planerade åtgärder

Orsak till prognosavvikelse	Belopp (tkr)
Medel avseende Combine, Högskolesatsning, miljömiljon, e-arkiv samt övr utredningsmedel kommer ej att ianspråkats	6 650
Outnyttjad reserv för avställda lokaler	4 000
Högre OH-intäkter	1 800
Lägre kapitalkostnader	800
En större del av avsatta medel för e-handel och införande av ett nytt ekonomisystem samt ett budgetsystem kommer ej att förbrukas under året.	2 500
Totalt	15 750

Ledning, administration och ekonomi (SALS/SEU)

Den ekonomiska sammanställningen för Ledning, administration och ekonomi visar det sammanlagda resultatet för kommunens förvaltningsledning som omfattar Sektorn för administration, ledning och service, Sektorn för ekonomi och uppföljning samt SALS/SEUs- gemensamma intäkter/kostnader. Sammanställningen inkluderar resultatbalansering från 2016 samt revidering av årets driftbudget om totalt 9,7 mnkr, enligt kommunfullmäktigebeslut som togs den 21 juni 2017.

Den sammantagna nettokostnaden per juni uppgår till 27,8 mnkr, vilket ger ett budgetöverskott om 13,6 mnkr. Budgetöverskottet förklaras bland annat av högre OH-intäkter till följd av en försiktig intäktsbudgetering, lägre personalkostnader pga vakanta tjänster, lägre kapitalkostnader samt ännu ej ianspråkta projektmedel.

Till årets slut prognostiseras ett budgetöverskott om 15,8 mnkr.

Belopp i tkr	Utf 201706	Bu 201706	Bu avvikelse	Bu 2017	Prognos	Prognos avv	Utf 2016
SALS, inkl kommunledn	29 630	38 018	8 388	82 631	75 981	6 650	61 183
SEU	14 218	15 543	1 325	34 085	31 585	2 500	25 375
SALS/SEUS gemensamt	-16 054	-12 205	3 849	-24 323	-30 923	6 600	-26 951
Nettoreultat	27 794	41 356	13 562	92 393	76 643	15 750	59 607

Sektorn för administration, ledning och service, SALS

Den ekonomiska sammanställningen för SALS visar det sammanlagda resultatet för kommunledning, kansli- och utredning, avdelning för digital utveckling, säkerhets- & serviceavdelning, marknadsavdelning samt personalavdelning. Årets driftbudget har justerats med dels överföring av projektmedel om 4,7 mnkr från 2016 och dels överflyttning av investeringsmedel om 2 mnkr för digital agenda.

Sektorn redovisar per juni en sammantagen nettokostnad på 29,6 mnkr, vilket ger ett budgetöverskott om 8,4 mnkr. Överskottet beror främst av ännu ej ianspråkta projektmedel avseende bl a digital agenda, e-arkiv, miljömiljon, samt Högskolesatsning. Vakanta tjänster inom avdelning för digital utveckling, marknadsavdelning samt kansli- och utredningsavdelning är också en förklaring till överskottet.

Årsprognosen för SALS beräknas visa ett överskott om 6,6 mnkr pga. att en större del av ovan nämnda projektmedel inte kommer att förbrukas under året.

Budgetöverskottet förklaras delvis enligt nedan:

- **Högskolesatsning**, 2015 avsattes medel om 2,0 mnkr i syfte att teckna avtal med kungliga Tekniska Högskolan för att samverka avseende kandidat- och examensarbeten, seminariearbeten kring gemensamt aktuella frågor inom fastigheter, byggande och hållbar utveckling. Inga intresseanmälningar har tillhandahållits och därmed avsatta medel om 2 mnkr kommer ej att ianspråkta.
- **e-arkiv**, under våren 2017 har två system flyttas över till e-arkivet och gallrats. Under hösten 2017 planeras ytterligare tre system att anslutas. Eventuellt ett budgetöverskott om 1,8 mnkr beräknas uppstå vid årets slut.
- **Combine**, ansvaret för införande och utveckling av verksamhetssystemet Combine ligger under omsorgs- och välfärdssektorn. Under första halvåret har arbetet med att lösa de felaktigheter i de befintliga systemdelarna prioriterats. En del kostnader beräknas uppstå i samband med att man nyttjar en juristtjänst för att genomföra arbetet med kvalitetssäkring av systemet. Årsprognosen beräknas visa ett överskott om 850 tkr pga att en av systemets centrala moduler, för barn och unga, har försenats och planeras införas med start i november och avslut i mars 2018.
- **Digital agenda**, digitala nycklar och Betaltjänst presenterades och godkändes av kommunledningsgruppen i mars. Dessa två större projekt och andra utvecklingsarbeten inom ramen för agendan är i full gång och det avsatta budgetanslaget om 3,0 mnkr beräknas förbrukas under året.

Sektorn för ekonomi och uppföljning, SEU

Det sammanlagda utfallet för SEU är en sammanställning av resultatet för controllers, redovisning och upphandling. Sektorns driftbudget har justerats med resultatöverföring från 2016 om 3,0 mnkr.

Ett budgetöverskott om 1,3 mnkr redovisas för första halvåret beroende på att avsatta medel för bl a e-handel, budgetsystem samt för utveckling av IT-verktyg för planering och uppföljning av ekonomin har ännu ej tagits i anspråk.

e-handelssystemet har aktiverats under första halvåret för ett 20-tal beställare och tre leverantörer. Arbetet med utbildningar och anslutning av nya användare och leverantörer pågår liksom kontroll och förbättring av systemets funktionalitet.

Upphandling av ett budgetsystem och ett nytt ekonomisystem har pågått under första halvåret. Budgetsystemet kommer eventuellt att implementeras under hösten.

Upphandlingsenheten har förstärkts med 2 nya medarbetare. Den ena tillträder sin tjänst i augusti och den andra i oktober.

Sektorn prognostiserar ett överskott om 2,5 mnkr beroende på att medel avsedda för ovannämnda projekt ej kommer att hinna tas i anspråk under året.

SALS/SEUs gemensamma intäkter/kostnader

Inom Ledning, administration och ekonomi finns en del intäkter och kostnader som budgeteras/redovisas centralt inom förvaltningen, nämligen kommunstyrelsens centrala overheadintäkter, kommunens förvaltningslednings gemensamma rambuffert för kapitaltjänst, ett gemensamt anslag för bland annat tryck och porto samt en omdisponerad reserv för avställda lokaler.

Utfallet för kommunens förvaltningslednings gemensamma intäkter/kostnader för första halvåret är en nettointäkt om 16 mnkr vilket ger ett budgetöverskott om 3,8 mnkr. Budgetöverskottet förklaras av outnyttjad reserv för avställda lokaler, högre OH-intäkter till följd av en försiktig intäktsbudgetering samt av lägre Kapitalkostnader beroende på ännu ej avslutade investeringsprojekt.

Av samma anledning beräknas årsprognosen visa ett överskott om 6,6 mnkr.

5 Fastigheter KS

5.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-279	-278	1	-556	50	-556	0	-550
VERKSAMHETENS KOSTNADER	7 004	7 043	39	14 085	50	14 085	0	13 955
NETTORESULTAT	6 725	6 764	39	13 529	50	13 529	0	13 405

5.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Budgeten avser den centrala administrationens lokaler i Skogsbo samt lokaler på Skärgårdsvägen 7.

Ett mindre överskott om 40 tkr redovisas för första halvåret och årsprognosen beräknas visa en budget inom ram.

6 Storstockholms Brandförsvarsförbund

6.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER								
VERKSAMHETENS KOSTNADER	12 296	12 358	62	24 716	50	24 716	0	24 336
NETTORESULTAT	12 296	12 358	62	24 716	50	24 716	0	24 336

6.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Verksamheten avser Kommunens kostnader för medverkan i Storstockholms Brandförsvarsförbund (SSBF). Årsavgiften uppgår till 24,5 mnkr inklusive tilläggstjänster om ca 0,2 mnkr.

Utfallet per juni är ett överskott på 62 tkr beroende på outnyttjade tilläggstjänster under perioden. Årsprognosen beräknas visa ingen avvikelse.

7 Plan, mark och exploatering

7.1 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt resultat per enhet

Resultat	Ack utfall	Ack budget	Ack budget-avvikelse	Årets budget	Förbrukat - %	Årets prognos	Prognosavvikelse	Fg Bokslut
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-16 739	-16 244	495	-32 488	52	-31 841	-647	-29 371
VERKSAMHETENS KOSTNADER	26 163	26 246	83	52 490	50	58 281	-5 791	46 233
NETTORESULTAT	9 424	10 002	578	20 002	47	26 440	-6 438	16 862

7.2 Ekonomisk analys och prognos 2017

Prognosens avvikelse mot budget innan planerade åtgärder

Orsak till prognosavvikelse	Belopp (tkr)
Taxor och avgifter, felbudgeterade planavgifter	-2 000
Taxor och avgifter plan, felperiodiserade plankostnadsavtal 2015	-900
Taxor och avgifter mex, exploateringsavgift av engångskaraktär	+1 500
Hyror och arrenden mex, förändrade tomträttsavgälder och arrende	+700
Personalkostnader mex	+1 600
Personalkostnader plan	+1 900
Köp av verksamhet/ övriga verksamhetskostnader mex, marksanering	-1 300
Övriga verksamhetskostnader plan, konsultkostnader felaktig nivå i budget	-2 438
Övriga verksamhetskostnader plan, konsultkostnader PFO	-2 250
Övriga verksamhetskostnader plan, konsultkostnader Hemmesta vägval	-2 350
Kapitalkostnader mex, felbudgeterat	-900
Totalt	-6 438

Taxor och avgifter

Felbudgeterade planavgifter

Nivån på budgeterade planavgifter har historiskt varit orealistiskt höga och är justerade.

Felperiodiserade plankostnadsavtal

Avser vändning av periodiserade intäkter för plankostnadsavtal från 2015.

Exploateringsavgifter av engångskaraktär

Tidigare ofakturerade exploateringsavgift.

Hyror och arrenden

Förändrade tomträttsavgälder och arrenden

Tomträttsavgälden för SKB beräknas kunna tas ut först från och med 1 januari 2018 beroende på att beslut om bygglov kommer att ske senare än förväntat (-1000 tkr). Intäkt tomträttsavgäld för Vargbacken from 2017-07-01 är inte budgeterad (+700 tkr). Tomträttsavgäld från Riksbyggen kommer att starta ett kvartal tidigare än budgeterat (+200 tkr).

7.4 Viktiga händelser första halvåret 2017

Kommunstyrelsens planutskott

Under våren 2017 har kommunstyrelsens planutskott haft sex sammanträden där sammanlagt cirka 40 ärenden har behandlats. Av de 14 planärenden som inkommit under våren har planutskottet prövat nio, varav sju fick ett positivt planbesked för bostadsändamål. Resterande två planansökningar omfattade upphävande av äldre detaljplaner och ansökan kring drift och underhåll av allmän eller enskild mark. Båda dessa planer återremitterades av kommunstyrelsens planutskott.

På sammanträdet i mars behandlade planutskottet rapporten: Idrott i Gustavsberg, lokaliseringsutredning, som var ett uppdrag som utskottet gav i oktober 2016. Bakgrunden var de parallella arkitektuppdrag som pågår i Gustavsberg som utgår från att idrottsområdet bebyggs med bostäder, vilket kräver att delar av idrottsverksamheten flyttar. Lokaliseringsutredningen för idrott i Gustavsberg analyserar och presenterar ett förslag till vilka idrottshallar som kan flytta och vilka platser som är lämpliga för en flytt.

Pågående utbyggnad av de centrala delarna av Gustavsberg, det s.k. Gustavsbergprojektet redovisas i en särskilt bilaga. Till Gustavsbergprojektet hör även Kvarnbergsterrassen som kommunstyrelsens planutskott har beslutat att genomföra markanvisningstävling för under hösten 2017. Detta för att utreda och få förslag på ett så välanpassat utbyggnadsförslag som möjligt med hänsyn till platsens känsliga läge mitt i riksintresset Gustavsberg och med hänsyn till fastighetens dramatiska topografi.

På sammanträdet i juni gav utskottet förvaltningen i uppdrag att föreslå och redovisa hur de fritidshusområden med gamla byggnadsplaner där Länsstyrelsen år 1987 beslutade om en största byggnadsyta för huvudbyggnad om 60 kvm och en största byggnadsyta för komplementbyggnad om 40 kvm kan utvecklas för permanentboende med normalstora enbostadshus och byggas ut med kommunalt vatten och avlopp. Uppdraget ska genomföras och återrapporteras under hösten.

Plan-, mark- och exploateringsavdelningen

Under våren har det genomförts en omorganisation genom att den tidigare plan-, mark- och exploateringsenheten har flyttats från samhällsbyggnad- och tillväxtsektorn och nu är en avdelning direkt underställd kommundirektören. Omorganisationen har också omfattat att avdelningen utökades med strategisk planering, översiktsplanering samt utvecklingsfrågor.

Arbetet med förbättringsåtgärder enligt genomförd LEAN-kartläggning, för både plan, mark- och exploateringsprocesserna, har pågått under vårterminen och kommer att fortsätta under hösten. En handlingsplan för plan, mark och exploateringsavdelningen med 258 förbättringspunkter, fördelat på 136 för plan och 122 för mark och exploatering, har tagits fram och genomförs nu successivt. Under perioden har bland annat en ny mall för tjänsteskrivelser, en ny rutin för uppföljning av projektlistan, ny rutin för framtagande av projektnummer och en ny version av checklista för planansökningar tagits fram.

Avdelningen har också varit involverad i medborgardialogen kring framtidens Hemmesta, där två dialoger genomförts under maj med sammanlagt drygt 200 deltagare. Ny dialog kommer hållas under hösten.

Avdelningen har också fått i uppdrag att utreda och föreslå principer för kostnadsfördelning och omfattning av allmän platsmark i kommande detaljplanearbete, både för nyexploatering och för planändringar av äldre detaljplaner.

7.5 Utmaningar och planer för 2017

Arbetet med att uppnå målet att handläggningstiden för en detaljplan i genomsnitt ska ta högst 1 år är

avdelningens största utmaning tillsammans med att utveckla ekonomisk kontroll över hela detaljplaneprocessen, från start till slutfört genomförande. Målet om handläggningstid och möjligheten att genomföra laga kraft vunna planer är helt beroende av att kunna bibehålla befintlig personal och möjligheten att återbesätta de nu svårrekryterade vakanta tjänsterna.

För att nå målet om handläggningstid och utveckla detaljplaneprocessen kommer arbetet med förbättringsåtgärder enligt genomförd LEAN-kartläggning som pågått under vårterminen fortsätta under höstterminen. En utredning kommer också genomföras och redovisas under höstterminen om möjligheten och realismen i att nå målet om handläggningstid med utgångspunkt i detaljplanernas olika karaktär och omfattning såsom t.ex. de prioriterade förändringsområdena respektive nyexploatering. Även arbete med att förtydliga kraven på detaljplanebeställningar ska utvecklas under höstterminen med avseende på finansiering, beställning, handlingar och önskad bebyggelseutveckling enligt beslutad detaljplaneprioritering.

För förbättrad ekonomisk kontroll av hela detaljplaneprocessen, från start till slutfört genomförande, behöver ett projektledningssystem införas kopplat till ekonomisk support. Rutiner införs under hösten för att i ett tidigt detaljplaneskede bedöma projektens totala projektekonomi, t.ex. i samband med handläggningen av inkomna planansökningar.

Avdelningens uppdrag att föreslå och redovisa principerna för kostnadsfördelning och omfattning av allmän platsmark i kommande detaljplanearbete kommer att påverka kommunens framtida investeringar. Under våren har därför ett tillväxteam bildats för att kommunen ska kunna växa på ett ansvarsfullt sätt och kunna planera för kommande investeringsbehov i egna verksamhetslokaler, kommande bebyggelseutveckling, som kräver kommunala investeringar och krav på drift och underhåll av kommunala anläggningar. Detta med beaktande av önskad och prognostiserad befolkningstillväxt.

För att lyckas med rekryteringsarbetet marknadsförs kommunens pågående och kommande samhällsbyggnadsprojekt för att visa på den nybyggaranda som råder i kommunen. Avdelningen erbjuder även praktikplatser och deltar i branschrelaterade mässor, intressegrupper, seminarier och nätverk.

7.6 Nyckeltal med kommentar och analys

Under våren har 14 planansökningar inkommit, tio detaljplaner har antagits av kommunfullmäktige och sex detaljplaner har vunnit laga kraft. För de lagakraftvunna planerna uppskattas antalet bostäder uppgå till drygt 550 bostadsenheter. Totalt har kommunen 41 pågående detaljplaner, tre vilande och elva pågående genomförandeprojekt. De pågående detaljplanerna omfattar totalt cirka 3 000 bostäder, inklusive Porslins kvarteren. Bland pågående genomförandeprojekt kan nämnas Älvsby industriområden som omfattar cirka 69 000 kvm planlagd industrimark.

Övriga pågående genomförandeprojekt är Strandvik, Porslins kvarteren, Brunn infartsparkering, Brunn Vargbacken, Mörtnäs 1:12, Torshäll N2, Värmdö-Löknäs 1:4, Ösby 1:79, Prästgården och Biotopskyddsområde Gustavsberg.

Statistik, planprojekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antagna planer	7	11	4	7	3	3	9	6	8	10
Laga kraftvunna planer	12	7	9	4	6	5	7	3	10	6
Ansökningar av detaljplaner	23	17	19	23	15	15	12	17	11	14

Den genomsnittliga tiden för detaljplaneprocessen från Start-PM till antagande, för de detaljplaner

som har antagits under våren 2017, har varit 26,5 månader, vilket är en förbättring med ca 16 månader jämfört med föregående år. Den snabbaste detaljplanen; Västerby 5:101, har tagit 13 månader och den längsta; Brunn 1:507 - Pilhamn, har tagit 49 månader.

Två detaljplaner som antagits under perioden har inte räknats med i statistiken, Gustavsberg 1:268 m.fl., Stallet och Torsby 1:342, Dragudden. Stallet ingick ursprungligen i detaljplan för Fabriksstaden Gustavsberg 1:29 m fl under samråd och utställning, men inför antagande 2011, beslöt kommunfullmäktige att undanta kvarteret där Stallet ingår. Detaljplanearbetet fortsatte sedan som en separat detaljplan, men utan nytt Start-PM, varför tiden är svår att beräkna. Detaljplanen för Dragudden antogs 2014 men blev överklagad till länsstyrelsen och vidare till mark- och miljödomstolen som upphävde detaljplanen. Planen togs om från samrådsskedet under 2016 och startade aldrig om med förnyat Start-PM.

Antagna planer 2017	Tidsåtgång från start-PM till antagande
Brunn 1:330	14 mån
Tjustvik 1:1	30 mån
Gustavsberg 1:268, Stallet	
Västerby 5:101	13 mån
Koviksudde	32 mån
Brunn 1:507, Pilhamn	49 mån
Torsby 1:342, Dragudden	
S4D	18 mån
Skeviksstrand	36 mån
Eknö 1:501	20 mån

Laga kraftvunna planer 2017
Torsby 1:177
S4c
Brunn 1:330
Tjustvik 1:1
Gustavsberg 1:268, Stallet
Västerby 5:101

Ansökan om planbesked 2017
11 st

Det kan konstateras att efterfrågan på kommunens detaljplane- och exploateringsarbete är fortsatt stort med hänvisning till antalet, under perioden inkomna planansökningar, antagna detaljplaner och genomförandeprojekt. Tendensen för helåret är att antalet planansökningar, handlagda detaljplaner och antalet genomförandeprojekt kommer att överträffa tidigare års antal, vilket också indikerar ett stort bebyggelsetryck.

Antalet handlagda detaljplaner och genomförandeprojekt visar även att avdelningens effektivitet har förbättrats. Dock fordras, för att kunna bibehålla och öka antalet handlagda samhällsbyggnadsprojekt, konsultstöd i minst samma omfattning som nu och att de nu vakanta tjänsterna kan återbesättas.